

Letošnji družbeni plan zahteva mnogo discipline in varčevanja

Na sobotni skupni seji okrajnega zbora in zbora proizvajalcev Okrajnega ljudskega odbora Celje so ljudski odborniki z nekaterimi popravki, ki so jih narekemale temeljite predhodne razprave obeh zborov in občinskih ljudskih odborov, sprejeli okrajni družbeni plan in proračun za leto 1956. Za letošnji družbeni plan je značilno predvsem to, da bo zahteval mnogo discipline in varčevanja, da bo trošenje treba povsod omejiti in da bodo morala naša podjetja in družbene organizacije v tekočem letu res racionalno gospo-

dariti, da ne bomo zašli v podobne težave kot v letu 1954.

Pred sprejetjem plana je tov. Alojz Krivec podal poročilo komisije za gospodarstvo obeh zborov, ki je predlagala nekatere spremembe k osnutku letošnjega družbenega plana. Ljudski odborniki obeh zborov so se s spremembami strinjali, deljena pa so bila mnenja glede šoštanjske Termoelektrarne, ali naj se sprejme v plan ali ne. Termoelektrarna je danes že v poskusnem obratovanju, ki izgleda dovolj solidno. Zato ne bi kazalo, da bi jo na-

pravili neodgovorno napram družbenemu planu. Po daljši razpravi o tem vprašanju so odborniki sprejeli sklep, da se Termoelektrarna Šoštanj s četrtletno kapaciteto vključi v okrajni družbeni plan.

Medtem ko bodo letošnja proračunska sredstva v našem okraju nekoliko manjša v primerjavi z lanskim letom, se bodo pa nasprotno v letošnjem letu precej povečali skladi (za 32%). Lani so investicijski skladi na področju celjskega okraja znašali 130 milijonov dinarjev, letos pa 607 milijonov din. Izdatno večji bodo letos tudi občinski skladi, saj bodo od lanskih 88 milijonov narasli kar na 736 milijonov dinarjev. Ti skladi so predvsem določeni za gospodarski napredek vasi, za popravilo in dograditev cest — največ teh sredstev (437 milijonov dinarjev) pa bo šlo za gradnjo stanovanj.

Skladi podjetij bodo od lanskih 950 milijonov dinarjev letos narasli na 1,2 milijardi dinarjev. Od tega bodo imela podjetja v skladih za samostojno razpolaganje 376 milijonov dinarjev, rezervni skladi bodo znašali 238 milijonov din, sklad za delitev plač iz dobička pa bo znašal 530 milijonov dinarjev.

Skladi kmetijskih zadrug se bodo od lanskih 350 milijonov povečali letos na 453 milijonov din.

Na tej skupni seji so ljudski odborniki razpravljali še o problematiki trgovine, gostinstva in obrtnišva

Prehrana prebivalstva na območju celjskega okraja predstavlja resen družbeni problem

Na ustanovnem občnem zboru Zveze ženskih društev Celje so te dni zastopniki zdravstvenih ustanov, industrijskih in gostinskih podjetij, družbenih organizacij in prosvetnih društev ter zastopniki dijaških kuhinj, internatov in ljudskih restavracij dva dni obširno razpravljali o problemih prehrane prebivalstva na območju našega okraja. Prvi dan zborovanja smo slišali kar 6 referatov, ki so obširno obravnavali problem ljudske prehrane. Šef živilske laboratorije pri OHZ Celje, tovarš BOGOMIR SLAPAR, je govoril o prehrani našega prebivalstva na splošno. Tajnik goslinke zbornice, tovarš RI-KO RIŽNAR, je s konkretnimi podatki prikazal pomanjkljivosti družbene prehrane v naših menzah in gostinskih obratih. Dr. JANEZ LOVŠIN je govoril o prehrani šolskega otroka, predsednik OZZ, tov. FRANC LUBEJ o proizvodnji in predelavi živil v našem okraju, od

lajnika Trgovinske zbornice Celje, tovarš RISTA GAJSKA smo slišali, kako je naše tržišče preskrbljeno s prehranbenimi proizvodi. Kol zadnji referat pa je bila upravnica nedavno ustanovljenega Zavoda za napredek gospodinjstva, tovaršica MILICA ZABAYNIKOVA. Govorila je o vzgoji prebivalstva za zdravstveno in pravilno pripravljeno prehrano.

Vsi predavatelji so v svojih referatih ob zaključku nakazali tudi smerice za odpravo pomanjkljivosti in za boljše organizacijo dela na tem področju. Obširna razprava pa je dala osnovo za vrsto predlogov in sklepov, kako zboljšati prehrano v naših zasebnih in javnih kuhinjah.

O vseh problemih, ki so jih obravnavali na tem zborovanju ter o sprejetih sklepih bomo obširneje poročali v prihodnji številki našega lista.

USPELE PRIREDITVE V TEDNU LJUDSKE MLADINE

Svečana otvoritev Tedna ljudske mladine celjskega okraja, ki je bila v nedeljo dopoldne v Mestnem gledališču, je pokazala najboljši začetek, ki da slutiti, da bodo tudi ostale napovedane prireditve v tednu, posvečene ljudski mladini, dobro izvedene. Na uvodni proslavi so bili poleg predstavnikov oblasti, množičnih organizacij, prosvetnih društev in šol navzoči tudi predsednik Centralnega komiteja LMS, tov. Franc Mirtič, sekretar OK ZKS, tov. Franc Simonič, predsednik OLO, tov. Riko Jerman ter mnogoštevilni zastopniki ljudske mladine iz Celja in okolice. Uvodne besede k slavnostni otvoritvi Tedna ljudske mladine je spregovoril sekretar OK LMS, tov. Ljubo Segar, za njim pa so pozdrave mladini celjskega okraja izrekli pionirji celjskih osnovnih šol. Predsednik OK LMS, tov. Stanko Ravljen je za tem v daljšem govoru prikazal pomen Tedna ljudske mladine, njene napore in uspehe v letih po osvoboditvi na vseh področjih družbene dejavnosti.

V drugem delu uvodnih svečanosti so bili navzoči nad vse prijetno presenečeni nad izredno kvalitetnim programom, ki ga je izvajala folklorna skupina kulturnega kluba ljubljanske mladine.

Popoldne istega dne so se svečanosti v okviru Tedna ljudske mladine celjskega okraja nadaljevale na stadionu Borisa Kidriča. Množični telovadni nastop v najrazličnejših sestavih, kjer je nastopilo okrog 4000 srednješolske in osnovnošolske mladine iz Celja, je navzoče zelo navdušilo.

V ponedeljek dopoldne so v Mestnem muzeju dokaj skromno (v navzočnosti komaj nekaj članov OK LMS, načelnika prosvete, tov. Vojka Simoniča in nekaj mladincev) otvorili oddelek mladinskih delovnih brigad. Član OK LMS,

tov. Igor Lotrič, je otvoril razstavo zbranih dokumentov in predhodno omenil herojske podvige vse jugoslovanske mladine in posebej še mladine celjskega okraja, ki je sodelovala v malone vseh veličastnih delovnih akcijah in doprinesla lep delež k graditvi porušene domovine.

Z ureditvijo tega oddelka, ki bo pozneje dobil primernejše prostore, bomo poznejšim rodovom ohranili svetel spomin, kako je naša mladina nesebično šla v borbo proti zaostalosti in doprinesla lep delež k srečnejši bodočnosti.

Našim pionirjem je isti dan v dveh predstavah »Snegulčice« šmarska igralska skupina pripravila prijetno razvedrilo.

Po poteh tovariša TITA S TITOVO ŠTAFETO FERIJALNEGA SAVEZA PO DOMOVINI

Desetega maja zvečer. V pisarni centralnega odbora ferijalnega saveza Hrvatske je bilo trideset mladih ljudi iz Skopja, Bitolja, Zagreba, Ljubljane, Celja itd., ki so se pomenkovali med seboj v različnih jezikih in dialektih. Tu so se zbrali ferijalci vse naše domovine in njihova naloga je bila, da prepotujejo kraje, v katerih je živel in delal tovariš Tito. Iz teh krajev mu bodo ponesli pozdrave in čestitke k 64. rojstnemu dnevu.

Pred nami je bila 2000 km dolga pot, ki jo bomo v petnajstih dneh prepotovali z vlakom, avtobusom in peš. Drugi dan nas je šestnajst fantov in sedem deklet odšlo na pot. Seznanili smo se med seboj in od tedaj je bilo med nami iz dneva v dan večje prijateljstvo. V Zagrebu smo si ogledali razne znamenitosti, nato pa smo se odpeljali v Kumrovec. Po ogledu rojstne hiše tovariša Tita smo se napotili proti Samoboru. Kjer dan smo se odpeljali v Ljubljano, kjer smo položili venec na grobnico narodnih herojev, nato pa nas

je sprejel tovariš Ziga Kimovec, predsednik FS Slovenije. Tudi tu smo prejeli pozdravno pismo za Maršala. Odpeljali smo se proti Postojni. Ko smo prispeli, je bil kolodvor ves v zastavah in poln ljudi. Tu je bilo nad 3000 ferijalcev iz Slovenije in Hrvatske, ki so pričakovali modri vlak, s katerim se je tovariš Tito vračal iz Francije. Ko smo ga končno dočakali, in se je Tito pojavil na oknu vagona, je ves kolodvor odmeval od vzklikov. V Postojnski jami je bil nato kratek kulturni program. Preko Reke smo prispeli v Kraljevo, majhno obmorsko mesto, znano po ladjedelnici, v kateri je organiziral Tito prvo sindikalno organizacijo. Razgovarjali smo se s tovariši Stefaničem, Pravdico in Pavlešičem, ki so delali z njim in so bili njegovi prvi soborci.

Preko Ogulina, Vrhovin in Plitvičkih jezer smo prispeli v Bihač. Tu smo doživeli največji in najprisernejši sprejem — kot kasneje samo v Drvarju. V prijaznem dijaškem domu smo imeli

zvečer tovariški večer s ferijalci Bihača ter smo se razgovarjali z različnimi političnimi predstavniki. Ti so pripovedovali dogodke iz NOB. Težko je bilo slovo od prijateljev in gostoljubnih ljudi. Naš avtobus, na katerem je pisalo: »Pozdrav Titu, štafeta ferijalnega saveza Jugoslavije«, je odpeljal preko Bosanskega Petrovca, kjer so nas pozdravili pionirji osnovne šole, v Drvar. Tu so nas nadvse priščno sprejeli, narkar smo si ogledali mesto in odšli v znamenito Titovo pečino. Pripovedovali so nam o herojskih borbah Drvarčanov, o mladincih in mladinkah, ki so dali življenje v teh najtežjih dneh. Razgovarjali smo se s ferijalci, zvečer pa smo zaplesali z domačini kolo. Težko je bilo slovo, ko smo zapuščali drvarski kolodvor. Po celodnevni vožnji s »čirotom« (vlak na ozkotirni progi), smo prispeli v dolino Vrbasa. Pripeljali smo se v Jajce, kjer smo si ogledali muzej NOB, znamenite »katakombe«, ki jih je zgradil eden zadnjih bosanskih vladarjev, ter narodni muzej. Pisma tovarišu Titu so se iz dneva v dan množila in vedno več je bilo čestitk za njegov rojstni dan. Sarajevo nas je kljub pozni uri slavnostno sprejelo. Drugi dan smo bili pri generalu Iliću, ki nam je povedal marsikaj zanimivega o Titu. Iz najlepšega kolodvora v državi smo se odpeljali v majhno vas Rudo, kjer je bila formirana I. proletarska brigada, od tod pa v Višegrad. Po naporni vožnji smo prispeli v Titovo Ušice, kjer smo si ogledali spomenik na Kadinjači. Tu je zaradi izdaje padel ves bataljon. Na drugi strani Ušice je majhno naselje Sevojna, kjer je velika tovarnarska livarna bakra, zgrajena po osvoboditvi.

Drugi dan smo prispeli na cilj: v Beograd. Po ogledu Avale in raznih muzejev, je zastopnik FSJ predal vsa pisma in pozdrave tovarišu Titu. Sprejel nas je general Jakšić, nato pa smo prisostvovali velikemu telovadnemu nastopu na stadionu JLA. Petindvajsetega maja zvečer smo se razšli. Še poslednji stiski rok, ko je vlak s prvo skupino — Slovenci in Hrvati — odpeljal z beograjske postaje, smo se še dolgo ozirali na razsvetljeni Beograd. Naša pot je bila končana. Toda to, kar smo videli in doživeli, nam bo še dolgo ostalo v naših srcih. Nepozabna nam bodo ostala pripovedovanja o Titu, o funaških borbah naroda BiH, nepozabni bodo ostali ljudje, s katerimi smo govorili in ki so nas tako gostoljubno sprejeli. Vsi smo se vrnili z eno samo željo: naj še dolgo živi naš ljubljani Maršal in naj še dalje vodi naše narode v lepšo bodočnost.

H. D.

NOVI PROIZVODI IN KOOPERACIJA

Tovarna poljedelskih strojev v Senjuri pri Celju se je doslej uspešno razvijala, vendar je sedanje stanje na tržišču takšno, da bo njen prihodnji razvoj zagotovljen z uvajanjem novih proizvodov. Tako nameravajo del proizvodnih zmogljivosti preusmeriti v kooperacijo z železarno v Štorkh.

S svečanega sprejema Titove štafete v Celju

pogled po

Jean Paul Sartre, modni literat in filozof našega planeta v zadnjih časih, je v enem svojih odrskih del, v katerem se je pečal s fašizmom in s človekom v dobi med drugo vojno in po njej, z odra oznanjal naslednjo resnico: človek je svobodni. Človek se oblikuje, medtem ko izbira svojo moralno, pritiško razmerje pa je takšen in tolikšen, da more izbrati samo eno. Danes kakor vselej gre zato, ali izbiramo med dobrim in zlim, med ravnanjem, ki nas osvobaja, in med ravnanjem, ki nas duši. Svet se je pred kratkim odločil, da do svetovne vojne ne sme priti, vendar ne zato, ker vojno obzolja, marveč zato, ker atomskega orožja nima v oblasti, ker »duhovi«, ki jih je atomska doba priključila v ris, groze človeštvu s popolnim uničenjem. Namesto hladne vojne je nastopil hladni mir, kakor je zapisala neka ameriška novinarka. Gre zato, da se poviša temperatura tega mira.

Težko gre, a vendarle nekako gre. Vidi se, da reakcija zadnji teden ni držala križem rok in da je pokrenila to in ono zoper koeksistenco politiko. Eden od zagriženih idejnih in praktičnih nasprotnikov miroljubne politike je nedvomno Vatikan, ki se mu je posrečilo izzvati dokaj oster spor med zunanjim ministrom Martinom in predsednikom republike Grončijem. Martino, čeprav liberal, je zoper obisk italijanskih državljanov v Moskvi in zoper spremembe v NATO, za katere se je že večkrat izrekel Grončič. Vatikan skuša okrepiti demokrščansko os, ki naj bi povežala Italijo, Francijo in Zahodno Nemčijo. Zato nam ni vseeno, če je Molletova vlada naletela na precejšnje težave, ki jih je deloma sama zakrivila deloma pa jih je navadila na pot družba okoli Bidaulta in Schumanna, velikega častitelja Adenauerjevega. Tudi izstop radikalnega prava socialistične vlade ni ojačil, pač pa jo nevarno ogroža. Mendès-France je po pravici lahko užaljen. Ne samo zato, ker vlada ne upošteva njegovih nazorov o politiki v Alžiru (češ, če se ne bomo Francozi pogodili z Alžircom, bomo izgubili ne samo Alžir, ampak vso Afriko, — in te je precej), marveč tudi zato, ker mu niso zupali zunanje ministrstva, v tem trenutku morda najvažnejšega. Dalje je Mendès-France lahko zameril vladi, da ni skidala Avigijevega hleva, kakršen se je v francoski justici in tajni policiji izkazal ob aferi Dides. Pokazalo se je, da se tajna policija ne ustraši nobene umazane pred oči javnosti, če gre za to, da podpre reakcijo in umaže ljudi, ki hočejo Francijo popeljati na naprednejša pota. Podoba je, da vlada ni hotela ali pa ni mogla nastopiti proti ljudem, ki pod firmo varuhov zakonitosti počenja nezakonitosti. Videli bomo kmalu, kdo ima glede Alžira prav, Mendès-France, radikalec, ki je za radikalne reforme, ali Mollet, ki bi rad deželo najprej pomiril. Za Alžir se zanima ves svet, med drugimi je tudi Nehru predlagal, kako naj bi se vprašanje rešilo: najprej naj se Francozi odpovedo nasilju, priznajo alžirski narod, enakopravnost ne glede na raso, enake pravice in enake dolžnosti za vse Alžirce, nato pa naj se začne neposredna pogajanja. Zaradi Alžira se je celo nekaj zataknilo v zaključnem poročilu o francosko-ruskih pogovorih v Moskvi.

Tudi Angleži so za delno spremembo v atlantski politiki, vendar bi radi s tega volka in celo ovco. Lloyd je v Ameriki izjavil, da bodo držali svoje pozicije na Srednjem Vzhodu, ker je to v strateškem interesu NATO. Medtem pa se ciprski tvor nevarno vnema. Straže okoli Edenove rezidence in drugih angleških veljakov so ojačane, ker se boje atentatov neuklonljivih grških domoljubov. Makarios je začel gladovalno stavko zaradi nasilja guvernerja Seychelskih otokov, v grškem parlamentu pa opozicija očita vladi, da ni dovolj odločna v svoji ciprski politiki.

V ZDA se tudi po svoje vendarle uklanjajo pod sapicami, ki izvirajo iz koeksistencne politike. Eisenhower se je že izjavil za politiko moči, češ, SZ ima 375 podmornic, 20.000 letal in še vedno 115 divizij pod orožjem, torej za zaupanje v sovjetsko miroljubnost še ni čas. Vendar se je predstavniški dom oziroma njegov odbor za zunanje zadeve izrekel za gospodarsko pomoč tudi tistim državam, ki bolj liberalno trgujejo z LR Kitajsko in z vzhodnimi državami. Prvo to je ta odbor zavrnil Eisenhowerjev predlog o pomoči tem državam. Verjetno se je odbor premislil zaradi angleškega stališča, ki je odločno za »business« in zaradi izjave indonezijskega predstavnika Sukarna, ki je dejal, da bodo ameriški dolarji izzvali samo grenko razočaranje, čeprav bodo pljuskali kakor slapovi Niagara, če bodo ZDA pri svoji pomoči vselej vprašale, ali ste za nas ali ne.

V Evropi se je napotil bliži predsednik Kambodže, ki so ji končno priznali nevtralnost. Kakor Sukarno se je tudi on izrazil za sprejem LR Kitajske v OZN. Obiskal bo Poljsko, Češko, SZ, pa tudi Spanijo in Francijo. Da je sprejem LR Kitajske in sprememba politike od nje od strani Amerike nujna, se vidi tudi iz tega, da članice OZN Čangkajske Kitajske ne priznavajo

Z obiska v Vzgojno-poboljševalnem domu v Radečah
Ne gre za kazen - temveč za prevzgojo mladoletnikov

(Nadaljevanje in konec)

V zadnji številki našega lista smo pisali o vzrokih mladinske kriminalitete, ki predstavlja družbeni problem ter poudarili, da bi se v te probleme morali poglobiti vsi ljudje, ki jim je vzgoja mladine pri srcu. Danes hočemo seznaniti javnost o delu, življenju in vzgojnih prijemih v Vzgojno-poboljševalnem domu v Radečah.

Že v začetku je potrebno poudariti, da vse delo v tem vzgojnem domu sloni prvenstveno na prevzgoji mladincev, ne pa v kaznovanju. O tem smo se prepričali na vsakem koraku pri ogledu doma in v pogovoru z gojenci.

»ZAPOR« BREZ ŽIC IN ZIDOV

Nekaj minut hoda izven Radeč ob cesti proti Zagrebu leži med zelenjem in drevmi Vzgojno-poboljševalni dom. Ta dom je edini v Sloveniji, enaka pa sta še v Glini na Hrvaškem in v Kruševcu v Srbiji. Tu je bil pred vojno samostan, po vojni pa je vse imel s posestvom vred, ki meri okoli 100 ha, bilo nacionalizirano in dano v upravljanje trbovelskemu rudniku, ki je imel tu svojo ekonomijo. Sele leta 1952 so ekonomijo preuredili v vzgojno-poboljševalni dom in od takrat se v njem zbirajo mladoletniki, ki so kakorkoli zašli na stranpota, da se lu prevzgojijo v pošlene in delovne ljudi.

Že od daleč smo zapazili, da mora biti življenje v tem domu prijetno. Nikjer ni bilo nobenega znaka, ki bi dal videz kazenske ustanove. Že pri prvih korakih po lepo urejenih vrtnih slezicah ter po parku, ki obdaja dom, sem dobil občutek, da se sprehejam med alejami kakoga letovišča, ne pa po dvorišču ustanove, ki sprejema v svoje okrilje mlade ljudi, ki so se kakorkoli pregrešili zoper obstoječe zakone naše družbe.

Nikjer ni bilo nič pregrad, žic in zidov, nikjer uniformiranega človeka. Vsi gojenci se popolnoma svobodno kregajo, seveda po predpisih domskega reda, kot to velja za vse internate. Vsa vzgoja in delo z gojenci temelji na psiholoških odnosih in na delovnem procesu.

MNOGI SE IZUČIJO V DOMU
POKLICA

V domu je trenutno okoli 110 gojencev in 30 gojenk. Pri delu in učenju so razdeljeni v skupine. Vsak si lahko izbere poklic, ki ga najbolj veseli. Preko obrtne dejavnosti je v osmih strokah zajetih 28 poklicev, za katere se lahko odločijo. Teoretično se izpopolnjujejo v vaješki šoli, ki ima tri letnike, praktično pa delajo v delavnicah, ki so moderno urejene in opremljene z modernimi stroji. Razen tega imajo v domu tudi ljudsko šolo, na jesen pa bodo odprli še enoletno gospodinjisko šolo. Vzgojitelji niso samo učitelji, ampak v stalnem stiku z gojenci v šoli in pri delu v skupinah so gojencem pravi »očelje in matere«. Obiskali smo nekaj učilnic in delavnic in se prepričali, da je šola resna. Vzgojitelji se zelo trudijo, da bi gojencem čim več nudili za bodoče življenje, pa tudi gojenci si prav resno prizadevajo, da bi postali enakovredni in za delo sposobni člani naše družbe.

Gojenci in gojenke se ukvarjajo tudi z vrtnarstvom in drugimi poljskimi deli, saj ima dom veliko ekonomijo, vrtnarstvo in drevnino. To delo bo predvsem koristilo tistim mladincem, ki so s podeželja. Razen tega imajo svojo pekarno, žago in mlin, sedaj pa gradijo še sodoben plavalni bazen.

TUDI RAZVEDRILA JIM NE MANJKA

Ogledali smo si delovne in stanovanjske prostore. Na vsakem koraku je bilo zapaziti vzoren red in snago. V »Malem domu«, kjer stanujejo gojenke, so bile sobe naravnost vzorno urejene kot v hotelu. Povsod izredna snaga, poselje lepo urejene, na nočnih omaricah pa so šopki cvetlic da jali še lepši izgled. Ni slabše pa ni v »Velikem domu«, kjer stanujejo gojenci. Gojenci imajo naravnost razkošne prostore, pa tudi uprava doma je v obilni meri poskrbeli, da svoj prosti čas izkoristijo v vzgojni zabavi in zdravi razvedritvi. V domu smo si ogledali lepo urejene prostore, ki služijo kulturnemu razvedritvi gojencev, kjer prebijejo pretečni del svojega prostega časa. Če bi se na lasne oči ne prepričali, skoraj ne bi verjeli, kaj vse uprava doma tem gojencem nudi. V domu imajo poleg drugih družbenih prostorov in lepo urejene jedilnice še dvorano za kulturne prireditve, čitalnico, sobo za šah, glasbeno sobo, slikarski atelje ter radio studio, ki ga vodi sami gojenci in sestavljajo tudi svoj lasni program. O njihovem uspešnem kulturnem delovanju smo se prepričali, ko so nam gojenci izvedli kratek kulturni spored.

Se in še bi lahko naštevati stvari, ki

kot enakovredno državo: junija bo predsednik pododbrava za razorožitev dr. Cjang, zastopnik Formoze, — ves mesec zato ne bo nobene seje. Če je kaj odveč na svetu, potem je to. In to je tisto, o čemer bi se morala pogovoriti dva največja, ZDA in SZ, čimprej. Bertrand Russel pravi, da tudi v politiki računa z razumom, z inteligenco, ne samo s surovim egoizmom. Duhoviti Britanec ima gotovo prav.

T. O.

so na nas napravile neizbrisne vtise. Kaj vse naša skupnost nudi tem mladim ljudem, da bi postali, ko zapustijo dom, boljši kot so bili takrat, ko so preslopili prag te vzgojne ustanove.

VSAKDO ODHAJA IZ DOMA
Z LEPIMI SPOMINI

V razgovoru z upravnikom doma lov. Ivanušem smo izvedeli še marsikaj, kar daje tej vzgojni ustanovi še večje priznanje. Pripovedoval nam je marsikaj zanimivega. Med drugim tudi to, da so v začetku mnogi novinci skušali pobegniti iz doma, saj se je marsikomu, ki je bil navajen nerednega življenja, bilo težko kar čez noč privaditi na red. Pozneje se tako privadijo, da marsikateri ob odpustu kar s težkim srcem zapuščajo dom. Mnogi med njimi se radi vrnejo na obisk, če jim le prilika dopušča, saj globoko cenijo skrb in trud vzgojiteljev, ki so iz njih napravili krepke, resne in pošlene ljudi. Lani je 58 odpuščenih gojencev obiskalo dom, nekateri iz zelo oddaljenih krajev. Letos pa je bilo že 31 takih obiskov, samo 1. maja je obiskalo dom 16 bivših gojencev.

Mnogi odpuščeni gojenci se zavdajo, da je ta dom napravil iz njih to, kar danes so. Mnogi so se izučili v domu poklica in so danes sposobni kvalificirani delavci. Eden od nekdanjih gojencev je zaposlen v Tovarni avtomobilov v Mariboru, kjer ga kot marljivca in sposobnega delavca zelo cenijo. Neka bivša gojenka, ki se je v domu naučila igrati lamburico, pa je v lovarni Zmaj v Ljubljani, kjer je sedaj zaposlena, dala pobudo, da so zopet ustanovili lamburaški zbor.

Gojenci imajo tudi pravico na do-

pusi, za delo pa prejema celo denarne nagrade. Višina le-teh, kakor tudi dopustov, pa je odvisna od dela in vedenja gojencev. Vzgojitelji ocenjujejo gojencev vzpon, odnos do učenja, do dela ter odnos do vzgojiteljev in lovaršev.

Na vprašanje nam je upravnik tudi povedal, da je med gojenci 13% sirot brez staršev, 8,7% otrok padlih borcev ter da 96% gojencev prej ni bilo vključeno nikjer, v domu so pa poslali člani društva Partizan, kjer aktivno sodelujejo.

ODPRLO SE MI JE NOVO ŽIVLJENJE

V knjigi vtisov smo ugotovili številne izraze hvalečnosti odpuščenih gojencev. Naj citiram samo dve taki izjavi: »Spominjam se na leto 1953, ko sem prišel v ta dom. Nekaj časa mi je bilo težko, dokler se nisem navadil reda.

Sedaj, ko odhajam, se mi zdi tako, kakor bi prišel znova na svet. Odprlo se mi je novo življenje, boljše kakor mi je bilo prej. To vidim po znanju in vzgoji, ki sem jo v domu dobil.«

Radeče, 18. aprila 1956. M. F.

Neka gojenka pa je napisala:

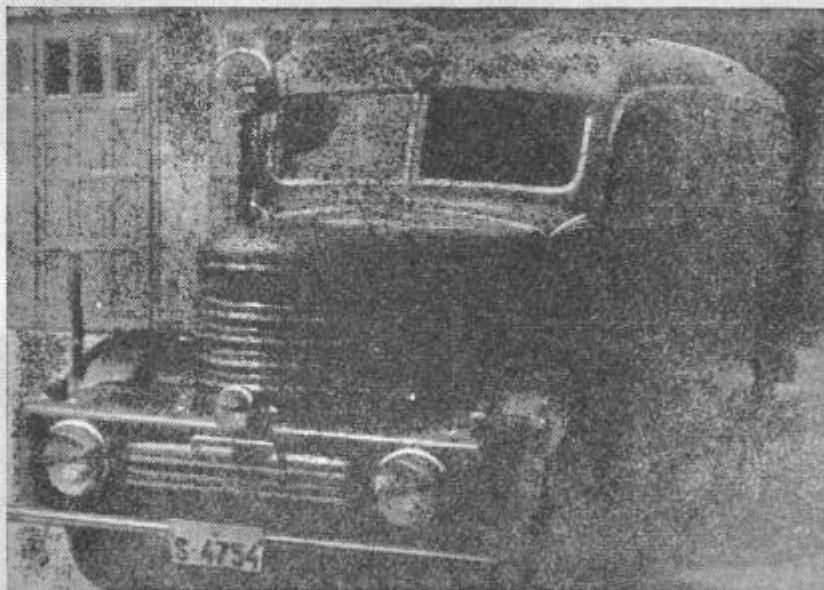
»V ta dom sem stopila 8. oktobra 1952. V začetku mi je bilo res težko privaditi se na red in disciplino. Toda kmalu sem se privadila vsega. Naučila sem se marsičesa v tem domu.

Težko mi je zapustiti ta dom, saj sem se počutila v njem boljše kot doma. Imela bom lep spomin nanj in na vzgojitelje, ki so mi vedno želeli le dobro. Obljubljam, da bom pridno in pošteno delala kol se spodobi za pošlenega dekleta.«

Radeče, 18. aprila 1956.

Hvaležna gojenka K. T.

Za zaključek še to: Vse to, kar smo videli v tem domu, videli pa smo eno samo težnjo, da gre lu predvsem za prevzgojo mladoletnikov, ne pa za kazni, — vse to je že plod naše nove zakonodaje. To pol bomo še naprej uirali, da bodo nekoč tudi naše kaznilnice izgledale kot ta dom.

Gasilski avto je noč in dan pripravljen. 03 požar! kliče nekdo. Samo nekaj sekund mine in že so gasilci zbrani ob njem. Motor zabrni in avto odpelje z veliko naglico na kraj požara ali nesreče.

Gasilci v Šaleški dolini so lani
rešili 12 milijonov ljudskega premoženja

V zvezi je včlanjenih 14 društev s 796 člani, med katerimi so tudi pionirji in mladinci. Pred kratkim je imelo društvo občni zbor, kjer so pred 53 delegati društev in zastopniki množičnih organizacij pregledali svoje delo. Delo vseh gasilskih društev na terenu je precej napredovalo. Imeli so razna tekmovalna, vaje, predavanja, seminarje itd. V Tednu gasilcev je bilo več javnih predavanj o požarni varnosti. Vsa društva so ob 10. obletnici osvoboditve sodelovala pri proslavi. Udeležili so se tudi gasilskih proslav v Ljutomeru in

Varaždinu. Mnogo gasilskih domov, kot v Pesjem, Bevčah, v St. Ilju, v Gaberkah in v Saleku, so zgradili s prostovoljnimi delom. Priskrbeli in razdelili so med društva precej orodij, cevi in opreme, česar se vedno primanjkuje.

Vsa društva po vaseh so skrbela za čimvečjo omejitve požarov, tako da so obvarovala za dvanajst milijonov dinarjev ljudskega premoženja. V društvu je vključenih tudi mnogo žena, mladine in pionirjev. Gasilci bi morali bolj skrbeti tudi za kulturno-prosvetno delo, za pevske zборе, dramske skupine itd.

V. M.

ZBOR VOLIVCEV I. in II. ČETRTE

V ponedeljek je bil zbor volivcev I. in II. četrti v Narodnem domu. Ljudski odbornik Rado Jenko je volivcem pojasnil letošnji družbeni plan in proračun celjske občine. V razpravi so volivci iznesli nekaj pripomb in predlogov, s katerimi bo lov. lenko seznanil občinski ljudski odbor.

Volivci so se s družbenim planom in proračunom shrnili, izrazili so le pomisleke, če bo sploh mogoče, s tako pičlimi sredstvi, ki so veliko manjša kot lani, v redu vzdrževati številne komunalne naprave in finansirati najnujnejša javna dela. Nekateri so izrazili pomisleke tudi glede zelo skromnih subvencij raznim društvom ter predlagali, da bi bilo morda pametno zmanjšati občinski upravni aparat ter ta sredstva porabiti za druge, bolj koristne namene.

Zakaj štednja
v letošnjih
proračunih?

Te dni se vršijo po vseh občinah v celjskem okraju zbori volivcev, na katerih razpravljajo o občinskih planih in proračunih. Iz dosedanjega položaja teh zborov se da sklepati, da se volivci živo zanimajo za problematiko v zvezi z letošnjimi družbenimi plani. Posegajo v razpravo, odobravajo letošnje družbene plane, na nekatere postavke dajo svoje pripombe in predloge zlasti glede proračunov. Marsikje pa de celo kakšna kritika predvsem glede razdelitve proračunskih sredstev, kar je razumljivo, saj so letos proračuni občin tako skopo odmerjeni, da je bilo delo proračunskih komisij pri delitvi teh pičlih sredstev res težko, kajti vseh potreb ni bilo moč upoštevati. Zato je razumljivo, da so take kritike letos bile pogostejše kot prejšnja leta.

V celjski občini, kjer je letos proračun za okoli 100 milijonov din manjši kot lani, so volivci stali na vrsto pripomb, saj je jasno, da bo mesto prikrajšano pri raznih komunalnih delih, da bodo subvencije raznim organizacijam in društvom minimalne. Padale pa so tudi pripombe, češ da je občinski administrativni aparat v celjski občini prevelik ter da bi bilo potrebno ta aparat znižati, kar bi seveda zmanjšalo osebne proračunske izdatke v korist drugih proračunskih postavk.

V tem pa ni jedro vsega problema v zvezi s slisnjenimi proračuni, ljudje morajo biti neke zaposleni. Tudi če ne bi bili potrebni v upravnem aparatu občine, bi se morali zaposliti neke drugje, saj ni naš namen, da bi usvajali armado nezaposlenih in na ta način štedili. To prav gotovo ni rešitev in tudi ne namen letošnjih slisnjenih proračunov.

Prav zaradi tega je potrebno poudariti, kar je na zborih prišlo premalo do izraza in o čemer niso dovolj razpravljali.

Potrebno je predvsem poudariti pravi smoter, zakaj letošnji proračuni narekujejo tako veliko štednjo. Iz dosedanjih zborov volivcev je razvidno, da politične organizacije niso volivcem dovolj pojasnile, v čem je bistvo je štednje. Zato povprečni naš volivec, ki ne pozna stvari globlje in ki ne gleda razvoja s politične perspektive, pride kaj lahko do napačnega zaključka, da letošnji slisnjeni proračuni pomenijo znižanje standarda, saj v proračunih ni sredstev za najnujnejše družbene potrebe. To pa seveda ne drži.

Prav letošnja štednja proračunskih izdatkov pomeni poleg ostalih ukrepov v gospodarstvu prelomnico, ki bo uslovila pogoje za realizacijo sklepov posvetovalanja pri lov. Titu zaradi izboljšanja standarda našega delovnega človeka. Znano je, da prav takrat, ko so bili proračunski izdatki najbolj visoki, je standard delavca in nameščena najbolj padel. To pa zaradi tega, ker so veliki denarni skladi prisilili na naš trg. V sled tega so cene naraščale, kar je v prvi vrsti prizadelo standard našega delovnega človeka. Tako visoki proračuni niso bili v skladu z našo zmogljivostjo, saj so sorazmerno iz leta v leto veliko bolj naraščali kot je naraščal narodni dohodek. Vse to pa je terjalo negativne posledice, ki jih je v prvi vrsti občutil naš delovni človek.

Štednja v letošnjih proračunih pomeni poleg ostalih gospodarskih ukrepov, ki jih predvidevajo letošnji družbeni plani, izhodišče, da prelomimo z dosedanjim praksom trošenja sredstev preko naše zmogljivosti, kar bo imelo za posledico poslošno izboljšanje življenjske ravni naših delovnih ljudi. Sicer je res, da bo varčevanje v letošnjih proračunih šlo deloma na škodo družbenega standarda, vendar je to edina možna in pravilna pot, ki vodi k uredništvu sklepov IV. plenarnega zasedanja SZDL in posvetovalanja pri maršalu Titu. Zato varčevanje v proračunih ne pomeni poslabšanja standarda, temveč pomeni začetek poti, po kateri bo naš delovni človek prišel do boljših življenjskih pogojev. Zato je naloga nas vseh, da vsi po svojih močeh pripomoremo k pravilnemu in discipliniranemu izvajanju letnih proračunov.

LETOŠNJI PRORAČUNI V ZNAKU
VARČEVANJA

Mej duš, kje je pa denar?

Zaorali so ledino

S POTI PO SENTJURSKI OBCINI

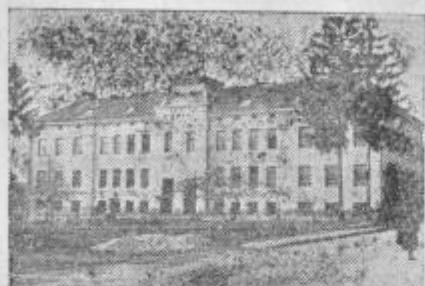
Cepav je minilo šele dobrega pol leta, odkar smo osnovali nove občine, lahko danes že zasledimo sadove novih oblik teritorialne razdelitve. Nove občine so se približale prebivalcem, vedno več ljudi se vključuje v družbeno upravljanje, njihovo prizadevanje in delo pa se že vidi na vseh področjih družbene dejavnosti.

Posamezne občine delajo v različnih pogojih. Kar je za ene lahko izvedljivo, je morda za druge začetna težava, morda pa tudi stvar prihodnega razvoja. Zato je delo novih občin toliko bolj pestro in ni občine, pri kateri ne bi mogli zapisati iznajdljivosti pri iskanju rešitev za nadaljnji razvoj na njihovem področju. Če so prej govorili predvsem o pomanjkanju sredstev za izvajanje posameznih del, razpravljajo zdaj občinski ljudski odbori vse bolj o tem, kako z razpoložljivimi sredstvi prispevati čim več k napredku komunice in kako z lastnimi silami razvijati gospodarsko, komunalno, kulturno in ostalo dejavnost. Tako gledanje pa je edina pravilna pot za izboljšanje življenjske ravni tako delavcev kot kmetov.

ZAKLADI V ZEMLJI

Sentjurska občina je izrazita kmetijska občina z več gospodarsko pasivnimi in kulturno zaostalimi kraji. S tem pa ni rečeno, da bo ta občina takšna tudi ostala. Zemlja na področju Blagovne in Jakoba hrani precejšnja bogastva, ki so pomembna za prihodnji razvoj občine. Na omenjenih področjih so večje zaloge aktivne gline (bentoniti), ki se uporablja v livarnah, papirni industriji, industriji sladkorja, kemični industriji, predvsem pa v rafinerijah nafte. Analize so pokazale, da po nekaterih lastnostih prekaša ta glina kakovost glin v doslej znanih državah z aktivno glino. Občinski ljudski odbor zaradi tega razmišlja, da bi ustanovili lastno podjetje za izkoriščanje glin in da bi zgradili potrebno sušilnico. Predvidevajo, da bi tako podjetje lahko ustvarilo na leto za okoli 300 milijonov dinarjev prometa.

ski zbor in dramsko skupino, mladino pa bodo nagradili za najboljšo risbo, recitacijo in najboljšo šolsko nalogo o pomenu kulturnega festivala.

Sola v Sentjurju

Pokrovitelj festivala bo predsednik Okrajnega sveta zveze Svobod in prosvetnih društev tov. Andrej Svelcek. Za festival pa se zavzemajo občinski ljud-

V prihodnih letih bomo v Celju ceneje gradili

V zadnjih letih smo med Celjani slišali upravičeno kritiko, da pri nas gradimo predraga stanovanja in da je delo na tem področju bilo bolj kampanjsko kot sistematično. Tega se je dobro zavedala tudi celjska občina in je zato komisija za stanovanjske zgradbe vse leto zbirala dokumentacijo in proučevala način, kako bi v Celju prišli do cenejših gradenj. Na podlagi zbranih gradiv pa je občina Celje le dni sklicala posvetovanje z arhitekti. Na seji so bili navzoči tudi predsednik celjske občine tov. Andrej Svelcek, načelnik gospodarskega sveta Zoran Vudler in arhitekt Gaspari iz Ljubljane.

Inž. arhitekt Gaspari je predložil florisne načrte za enosobna in dvosobna stanovanja, katerih v Celju trenutno najbolj primanjkuje. Stroški bloka s 16 stanovanji (12 enosobnih in 4 dvosobnih s kabinetom) bi prišli skupno na 22 milijonov dinarjev. Stroški blokov s 16 dvosobnimi, konfortnimi stanovanji pa ne bi presegali cene 27 milijonov. Po teh načrtih, ki so zlasti za dvosobna stanovanja idealni, bi prišlo enosobno stanovanje na 1 milijon 300.000 dinarjev, dvosobno stanovanje pa na 1 milijon 700.000 dinarjev. Če primerjamo ceno stanovanj, ki smo jih doslej gradili v Celju s ceno predvidenih gradenj v prihodnjem letu, vidimo, da se bodo po teh načrtih z veliko prizadevnostjo naših arhitektov, članov komisije za stanovanjske zgradbe, industrijskih in gradbenih podjetij stanovanjske gradnje v Celju pocenile v prihodnjih letih za 50 %.

Navzoči so sprejeli sklep, da celjska občina naroči projekt za eno in dvosobne stanovanjske bloke s pripombo, da se predloži v revizijo glavni kot idejni elaborat. Pri projektiranju bodo upoštevali vse možnosti in elemente za pocenitev gradnje, tako da cene eno-

ski odbor, organizacije in podjetja. Vse to jamči za uspeh in večjo razgibanost na kulturno prosvetnem področju. Z sedanjim zanimanjem med prebivalci za bližnji festival kaže, da bodo taki festivali ostali oblika, s katero bodo vsako leto prikazali razvoj kulturno-prosvetne dejavnosti v sentjurski občini.

Z VIII. seje Občinskega ljudskega odbora v Celju

Prej, ko sta v soboto oba zbora (Zbor proizvajalcev OLO Celje in Okrajni zbor) sprejela letošnji družbeni plan in proračun Okrajnega ljudskega odbora Celje, so o njem podrobneje razpravljali tudi odborniki celjske občine. Po tolmačenju tovariša Rada Jenka o nekaterih bistvenih stvareh iz letošnjega okrajnega proračuna in družbenega plana, ljudski odborniki niso imeli dosti pripomb in so se z osnutkom plana v glavnem strinjali. Pač pa je kot pri obeh zbora tudi na tej razpravi pri zastopnikih podjetij vznikla želja, da bi od občine, ki se deli med podjetjem in okrajem, odstotek 30 % povišali na 35 % (kar so pri sprejetju družbenega plana tudi upoštevali). To potrebo so zastopniki podjetij utemeljevali tako, da bi teh višjih 5 % vložili v skupen sklad, iz katerega bi gradili stanovanjske objekte. Če se bodo ti skladi trošili za aktualne probleme, kot je predvsem stanovanjsko vprašanje, je zvišana postavka upravičljiva že zato, ker se bodo gradnje v letošnjem letu v odnosu do lanskega leta znižale kar za

Prelomnica v naši stanovanjski izgradnji

V Ljubljani je odprta razstava „STANOVANJE ZA NAŠE RAZMERE“

Preteklo soboto so v Ljubljani odprli razstavo »Stanovanje za naše razmere«. Razstava, ki je prva le vrste v državi, bo odprta vključno do nedelje in bi bilo prav, da bi si jo vsled zanimivosti in koristnosti ogledal vsak naš človek. Ta razstava je načela eno naj-

bolj perečih vprašanj naše družbene stvarnosti: izgradnjo ekonomičnega, tehnično dovršenega in kulturnega stanovanja ter njegove notranje ureditve. Razstava je razdeljena v dva dela. Poučno-propagandni del je v Ordisovi palači na Tišovi cesti, komercialni del pa na Gospodarskem razstavišču. To razstavo je priredil razstaveni odbor v Beogradu, organiziral pa jo je razstaveni odbor v Ljubljani, katerega predsednik je inž. Marjan Tepina, predsednik sveta za urbanizem LRS.

Razstava je lembolj pomembna zato, ker je bila združena s prvimi jugoslovanskim posvetovanjem o stanovanjski graditvi in stanovanju. Na tem posvetovanju je sodelovalo več kakor tisoč delegatov iz vse države, posvetovanje pa je imelo namen kompleksno razjasniti in vskladiti skupna naziranja o ekonomiki, tehniki in kulturi stanovanja. Poučno-propagandni del razstave je prilagojen današnjemu gospodarskemu stanju in razvoju industrije in s tem v zvezi z različnimi stanovanjskimi problemi. Ta del razstave prikazuje perspektivo industrializacije vseh faz izgradnje ter opozarja na najnost izkoriščanja industrijskih odpadkov, ki lahko nadomestijo nekatere gradbene materiale.

Komercialni del razstave prikazuje vse materiale in izdelke, ki se uporabljajo pri gradnji in opremljenosti stanovanj. Na razstavi sodeluje 54 industrijskih podjetij, 14 grosističnih podjetij, 4 izvoznice, 5 obrtnih, 5 mizarstevskih podjetij in 2 inozemski zaslopljivi. Od podjetij v našem okraju razstavlja Tovarna emailirane posode iz Celja emailirane kopalne kadi, slenske umivalnike in gospodinjske posode. Cinkarna razstavlja svoj novi proizvod iz cinkove pločevine, ki služi za krije streh, Keramična industrija Liboje pa gospodinjske, dekorativne in sanitarne keramike. Na razstavi prikazujejo razna podjetja poleg vseh vrst gradbenega materiala, montažnih delov, cementnih izdelkov tudi razno opremo za stanovanje, pohištvo, rolele, parket, šolsko opremo, peči, štedilnike ter številne električne naprave za gospodinjstvo in drobne gospodinjske potrebščine kot n. pr. razne gospodinjske stroje, kuhinjsko posodo, jedilni pribor, izdelke iz polivinila in tekstila, steklene predmete itd.

Ta poučna in zanimiva razstava pomeni važno prelomnico v naši stanovanjski izgradnji, saj bo poleg tega, da označuje stanovanjsko problematiko, ki je značilna za naše razmere, prav gotovo pripomogla k hiteršemu in smotrnejšemu odpravljanju stanovanjske slike pri nas.

Obiščite Velenjsko jezero

Tako te vabijo velike turistično-sportne tabele v Velenju že takoj, ko zapustiš postojno poslopje. Obiščite Velenjsko jezero... Igrišča za nogomet, roket, košarko, odbojko, tenis, atletiko, plavalisce. Vse to najdeš, če se iz starega Velenja podaš v novi del, mimo lepih enostanovanjskih hiš, svežih zelenih nasadov in urejenih cest do Velenjskega jezera. Pogled na impozanten stadion, ves v zelenju, je res veličasten. Kar nagledati se nismo mogli sveže zelene preproge, ki pokriva igrišče in urejenega tekalnice s 6 atletskimi stezami, ki z živoročjo površino tako dopolnjuje prostor z živahnimi barvami. Kdaj in kako so uspeli rudarji poleg obilice drugih dnevnih skrbi, težkega vsakodnevnega dela v rovi, zgraditi tako impozanten stadion, ki ga premore malokatero mesto? Nič se nisem spraševal, niti kakal po janjal pri društvenih funkcionarjih Rudarja. Tam, kjer ljudje ustvarjajo novo življenje, kjer v dolini starih gradov, spreminjajo iz dvorca dan obraz sodobne, kjer je razumovanje vodstva rudnika, da pomagajo delovnim ljudem k boljšemu, lepšemu življenju, k zdravemu razvedrilu, kjer razumejo, da sta šport in telesna vzgoja nujni sestavni deli življenja delovnih ljudi, ni bilo težko najti priden rok in sredstev, da so vzporedno z gradnjo industrijskih naprav in stanovanj gradili tudi športne objekte. To so bila bogato investirana sredstva, iz katerih je danes raste zdrav kapital — krepki delovni ljudje, polni delovnega poleta, ki se odraža v vedno večji storilnosti, v drugo proizvodnjo, ljudje, ki imajo smisel za zdrav način življenja in razvedrilo, kjer si preko telesne vzgoje in športa pridobivajo telesno in duševno izobrazbo. Takšno je Velenje danes.

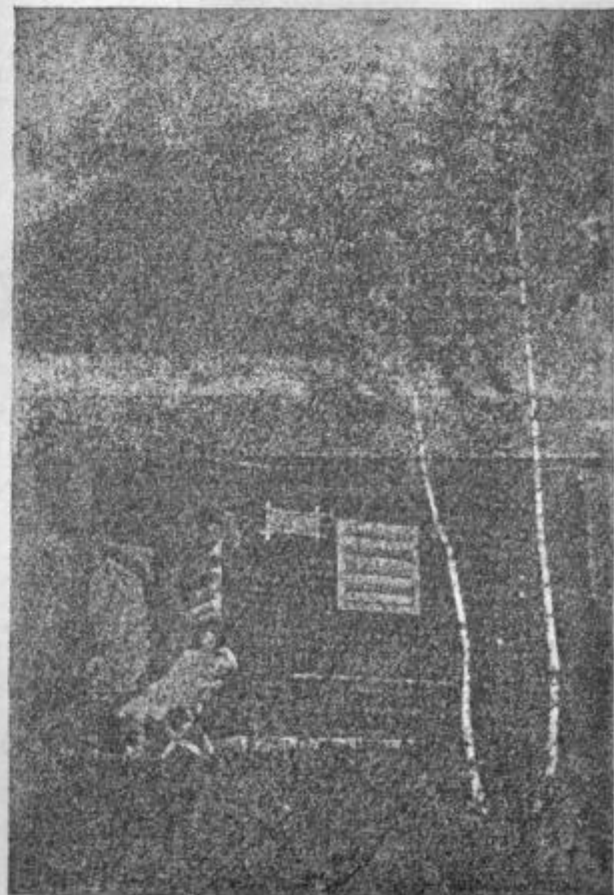
Gimnazija, Partizan in športno društvo Rudar — to so triperesna detelja, ki skupno skrbijo za razvoj telesne vzgoje in športa. Med njimi je tovarniško športno in telesno sodelovanje. Drug drugemu pomagajo pri delu, dajejo na razpolago svoje prostore in rekvizite in pri tem nič ne pomišljajo, kam se bo vključevala mladina. Isti smotri, isti cilji — pa čeprav je metoda dela tu in tam različna. Partizan ima svoj sedež v združenem domu, kjer ima letos od marca dalje zopet na razpolago veliko zadružno dvorano. V tej dvorani je kljub izredno neugodnim pogojem razgiban življenje. Dvakrat tedensko se zbirajo v tej telovadnici oddelki k vadbam in igranju. Nekaj čez 200 je aktivnega članstva. Telovadnica je dobro opremljena in založena z orodjem. Pa kaj, ko ni na razpolago primernih pomožnih prostorov... Ni garderob, ni stranišč, ni toke vode, ni... Kaj bi še naštevati? Vse te stvari pa bi se z malimi sredstvi dale urediti. Več stroškov bi seveda bilo s ureditvijo parketnih tal, kajti sedenja pod ni primeren za intenzivno vadbo, saj se ob kolikšni živahnosti vadbah dvigajo oblaki prahu. Odbor Partizana se trudi po svojih najboljših močeh urediti vse te prostore, poleg tega pa tudi dograditi vsaj preprosto telovadnico poleg zadružnega doma.

Vse te stvari bo treba urediti in najti primerna sredstva, saj se vsa telesna vzgoja mladine za 400 gimnazijcev in vso vajensko mladino vrši v teh prostorih, v zimskem času pa pridejo pod streho tudi športniki Rudarja. Ureditve telovadnice in pomožnih prostorov so dvoma največji problemi partizanskega društva. Res je, da manjka tudi voditeljski kader, vendar mladine je dovolj in iz nje vrst bodo zrastle novi kadri. Ob Velenjskem

jezera ima svoj sedež športno društvo Rudar. Tu so zgrajene športne naprave, nekatere pa so še v gradnji. Rudar vzporedno z gradnjo igrišč in športnih naprav ustanavlja športne sekcije. V Velenju se poleg nogometa že navdušujejo za roket, košarko, odbojko, plavanje in smučanje. Velenjsko jezero daje tamkajšnji mladini idealne pogoje za razvoj plavalnega športa. Nič čudnega, če se je letos prijavilo v plavalno solo Rudarja kar 139 nplavalcev in 87 plavalcev. S solidnim delom bo brez dvoma plavalna sekcija postala v kratkem stober društva. Tudi smučarji, ki so se šele organizirali v letošnjem letu, so pričeli s tako intenzivnim delom, da imajo v svojem krogu že preko 100 članov. Celo sedaj v vročih dnevih mislijo na zimo in si urejajo zadnjo od treh skakalnic na idealnem smučarskem poboju, kjer bo bodoči center velenjskega smučarskega športa. O nogometistih ne bi bilo treba spregovarjati, saj so tudi v tem mestu najbolj navdušeni za to igro. Rokometisti in odbojkarji predstavljajo že solidno kvaliteto,

koškarji pa so šele na začetni razvojni poti. Gimnazija je rezervirala vedno novih, svežih sil za obe velenjski društvi. Tu dobiva mladina svojo prvo telesnovzgojno abecedo in osnovna znanja iz športnih iger, ki jih nadalje razvija v društvih.

Obiščite Velenjsko jezero! Ta poziv naslavlja mo na vse članstvo Partizana, ki bo v dneh 9. in 10. junija imelo na novem stadionu okrajni zlet s sobotno večerno telovadno akademijo in nedeljskim popoldanskim javnim nastopom. Obisk novega Velenja bo vsakogar veliko doživelje za vsakega udeleženca letošnjega telovadnega zleta, kjer se bodo sklepala nova poznanstva, utrjevala enotnost partizanske misli in dajala pobuda za uspešnejše delo v bodočnosti. Gostom izven Velenja bo letošnji nastop pripomogel spoznati vso lepoto Saleške doline, novo rast Velenja in njihove lepe športne naprave, domaćinom pa bo brez dvoma dal večjega poleta pri njihovem nadaljnjem prizadevanju za uspešnejši razvoj telesne vzgoje med svojim prebivalstvom.

Vikend
hišica ob
Velenjskem
jezeru

Celjski zapori nekdanj in danes

Nedavno je imel novoustanovljeni Svet državljani pri Tajništvu za notranje zadeve svojo prvo sejo. Po seji so si člani sveta ogledali kazenski zapor v Celju. Beseidatari zavezni Slovenec ima ob marsikateri pisker bridke spomine na zaničevanje, stradanje, zverigsko mučenje in pretepanje zapornikov med okupacijo. Toda danes je tu čisto drugače. Člani sveta so pri ogledu zapora in v razgovorih s priporniki ugotovili, da to niso več tisti strahotni celjski zapori iz dni okupacije. Povsod je vzoren red: vse je čisto, zračno — hodniki in sobe. V sobah so lepo uredene postelje z vsemi higijenskim potrebščinami. Pomožni prostori: kuhinja, pralnica, skladišča, kopalnica itd., so v najlepšem redu. Hrano pripravljajo po jedilniku z izračunano kalorično vrednostjo. Odnos služabencev do pripornikov je vzoren in velikokrat mnogo boljši kot nekaterih pripornikov do služabencev. Priporniki si lahko izposodijo knjige iz zavodske knjižnice, morajo se obvezno kopati, prav tako pa so tudi obvezni sprejeti po lepo urejenem dvorišču. Uprava namerava v prihodnosti nadomestiti stara, lesena tla z novimi in še urediti vse, kar je potrebno.

R. F.

CELJSKI TEDNIK
uraadne ure za stranke
vsak dan od 8.—12. ure, razen
ob četrtkih in sobotah.

Zvoljenje naših vasi

Čebelarji celjskega okraja so zborovali

OBCNI ZBOR ČEBELARSKIH ODSEKOV PRI KMETIJSKIH ZADRUGAH
VEDNO VEČ ČEBELARJEV ZADRUŽNIKOV

Pred nedavnim so se na okrajni zadrugi zvezi v Celju zbrali zastopniki čebelarjskih odsekov pri kmetijskih zadrugah na svoj prvi letni občni zbor. Udeležilo se ga je nad 60 čebelarjev, zastopnikov čebelarjskih odsekov pri KZ, zastopniki čebelarjskega društva in gosije.

V celjskem okraju ima namreč čebelarstvo že staro tradicijo ter ponekod predstavlja pomembno pridobitno panogo našega kmetijstva. Posebno nekateri predeli v okraju so v tem pogledu daleč naprej (Pohorje, Savinjska dolina). Po podatkih je v našem okraju 7703 naseljenih panjev, v glavnem AŽ. Računajo, da je to število dejansko mnogo večje, po nekaterih cenitvah je celo okrog 11000 panjev.

To število panjev pa je še vedno nezadovoljivo, posebno v primerjavi s sadnimi površinami. Tako ima zaradi nezadostnega in slabega opravešanja, kar je posledica prenizkega števila panjev, predvsem škodo naše sadjarstvo. Ob upoštevanju tega dejstva in možnosti lepših dohodkov za prodani med lahko rečemo, da je čebelarstvo res pomembna pridobitna panoga za našega kmeta in reica čebel.

Kaže, da je to pravilno razumela Okrajna zadruga zveza v Celju, ki je ustanovila tudi poseben pospeševalni odbor, ki se bavi le s čebelarstvom. Do sedaj so že mnogo napravili. Za razne tečaje so izdali nad 1,5 milijona dinarjev, kar je za začetek kar precej. V 28 kmetijskih zadrugah so že tudi ustanovili čebelarjske odseke, drugod pa jih še ustanavljajo ali pa tesno sodelujejo s področnimi čebelarjskimi druženji.

Po vsem tem lahko rečemo, da so se kmetijske zadruge in zveza resno zavzeli za napredek čebelarstva v našem okraju. Med najpomembnejšimi nalogami je vsekakor skrb za strokovno vzgojo mladega naraščaja. To nameravajo doseči predvsem z raznimi tečaji ter ustanavljanjem šolskih čebelnjakov, kjer bi se mladina, ki se zani- ma za to panogo, vzgajala in učila. Nič manj pa niso važne tudi druge naloge. To so predvsem obnova in vzreja matice, selekcija čebel, zatiranje ne- lazljivih boleznih in organizacija opazo- valne službe. Na teh področjih bodo morali čebelarji in odbori pri zadrugah in sploh vsi čebelarji še precej delati.

Iniciativno okrajne zadruga zveze in posameznih zadrug moramo vsekakor pohvaliti. Čebelarji so bili do sedaj več ali manj navezani v preležni večini na čebelarje družine in društva, ki pa ne delujejo v vseh krajih. Tu bodo mo- rali brez dvoma nositi težiče dela odbori pri zadrugah.

S tem v zvezi naj omenimo še ne-

kaj. Promet z medom in voskom ni najboljši. Mogoče bi bilo boljše, če bi ljudi med prevzemale kmetijske zadru- ge ter bi ga nato dobavljale podjelju »Medex«. Opazili je namreč, da se po- javljajo prekupevalci, ki precej dvi- gajo ceno. Tako bo potrebno tudi na področju odkupa še precej napraviti za izboljšanje.

(1)

Zaščitimo sadno in gozdno drevje pred gobarjem

Pojav gobarja v našem okraju zahte- va, da posvetimo odkrivanju in zati- ranju tega nevarnega škodljivca naj- večjo pažnjo.

Gobar je najhujši škodljivec hrasto- vih gozdov in sadovnjakov, ki jih v času prerazmnožitve obhre do golega. Gobarjev metulj, katerega samica meri v širino 6 do 7 cm, ima debelo telo, je belkaste barve in ima na prednjih krilih več valovitih prečnih črt. Tipal- nice so črne in kratko nazobčane. Sa- mice ne letajo, temveč plezajo po drev- ju ob času odlaganja jajčec v juliju in avgustu. Najraje jih odlagajo po deblih gozdnega in sadnega drevja do višine 6 m. Kupčki jajčec so dolgi 2 do 7 cm in pokriti z rumeno rjavimi dlačicami, ki dajo izgled gobe. Vsak kupček vse- buje do nekaj 100 jajčec. Samci za raz- liko od samice ne letajo, so manjši in merijo z razpetimi krili v širino 4 cm.

Jajčeca prezimijo v aprilu, se iz njih izvalijo gosenice, ki se po nekaj dneh razlezejo v krono in prično z objeda- njem mladega lista. Mlade gosenice so črne, z veliko glavo in dolgimi dla- kami. Često se obežajo na tanke nitke in visijo raz vej in tako čakajo ugod- nega vetra, da jih širi po sadovnjaku odnosno gozdu. Dorasle gosenice so dolge 5 do 7 cm, sivorjave barve. Spo- znamo jih lahko po dveh vrstah bradavic na hrbtni strani, od katerih je prvih 5 parov modre barve, zadnjih 6 parov pa rdeče. S strani in na hrbtu so gosenice pokrite s šopi lomljivih dlak, ki pri dotiku s kožo povzročajo boleče srbenje.

V letošnjem letu se predvideva mo- čan pojav gobarja zaradi česar ga mo-

HMELEJEK V SAVINJSKI DOLINI JE LETOS — PREVEČ?

Vsa povojna leta je za savinjske hme- liarje predstavljal nabava hmeljev le- žak problem, saj jih je slednje leto primanjkovalo. Letos pa izgleda, da so zadruge na tem področju to nalogo do- bro in organizirano opravile, saj ne bo letos hmeljev samo dovolj, temveč ce- lo preveč in si hmeljarji že pripravljajo rezervo za prihodnja leta. Zasebniki, ki so si hmeljeve že sami nabavili, od- klanjajo pošiljke in so zadruge skoraj v zadregi, kam bodo z odvišnim bla- gom.

ramo pričeti pravočasno in dosledno za- tirati. Zatiranje se vrši mehanično, ta- ko, da v jutranjih urah drevje stre- semo, gosenice, ki so padle na tla, pa zmečkamo. Gosenicam lahko prepre- čimo dostop v krošnje drevja, če ovi- jemo debela z lepilnimi pasovi. Naj- boljši način zatiranja pa je škropljenje odnosno prašenje.

Za škropljenje uporabljamo: 1—1,5% Pantakan, 0,4—0,6% DIDITIN, 0,2—0,3% Lindan olje in 0,03—0,1% Lindapin.

Pri škropljenju je paziti, da se škro- pi z močnim pritiskom in da škropivo omoči vse gosenice.

Za prašenje vzamemo kemična sred- stva v prahu: pantakan, pepein, lindan, bentox. Praši naj se pretežno z mo- tornimi prašilniki. (Vsa ta sredstva se dobijo pri kmetijskem magazinu v Cel- ju, odnosno agrotehniku.)

Škropljenje odnosno prašenje je tre- ba izvršiti v lepem vremenu, in sicer je najučinkovitejše v času, ko so go- senice še mlade. Vsak pojav gobarja pa prijavite kmetijski inšpekciji na OLO Celje.

Inž. Pajenk Franček

16 novih transformatorskih postaj

Stare transformatorske naprave ne ustrezajo potrebam. Podjetje Elektro- Celje je doslej bilo prisiljeno na raz- lične načine »krpati luknje«. Tudi pri- čujoči sliki sta dokaz o tem.

Sedaj gradijo v Celju 16 novih trans- formatorskih postaj z veliko zmogljivi- vostjo, kar bo nedvomno zadostilo na- raščajočim potrebam.

Uspel pregled dela Okrajne obrtne zbornice

Za predsednika Zbornice je bil vnovič izvoljen lovariš Franc Pipan

OLO Celje Miran Cvenk, predsednik sveta za šolstvo OLO Celje ter pred- sednik mojsirske izpitne komisije prof. Anlon Aškerc, načelnik tajništva sveta za gospodarstvo pri ljudskem odboru celjske občine Stane Poljanar, zaslop- nik OSS Franc Kleč in drugi.

Ne glede na to, da so delegati obče- nega zbora sprejeli obširen material o delu in problemih Obrtne zbornice, je posebno poročilo o nekaterih naj- važnejših problemih imel še predse- dnik Obrtne zbornice Franc Pipan. Iz njegovega poročila povzemamo, da so organi Zbornice v minulem letu delali zelo aktivno. Boli, kol v preteklem le- tu je Zbornica delala pri nalogah, ki jih ima v smislu stalna. Zato je tudi Zbornica v lanskem letu že začela do- bivali listo vlogo v naši skupnosti, ki ji kol družbeni organizaciji tudi pripada.

V zvezi z vsemi nalogami je Zborni- ca smatrala za potrebno, da kar naj- tesneje sodeluje z vsemi občinskimi ljudskimi odbori in zlasti še z okrajnim ljudskim odborom. Številne okrožnice, ki jih je Zbornica posredovala občinam, ob vednosti okrajnega ljudskega od- bora, pričajo o tem, da je Zbornica skrbela za pravilno izvajanje zakon- lih predpisov ter vložila ves trud, da bi se evidenca obratov ter vključeva- nje vajencev vršilo nemočno. Občins- ki ljudski odbori so nasprotno temu pokazali veliko razumevanja za celo- ne probleme obrti. Z novo upravno teritorialno razdelitvijo ter pristojnost- jo občinskih ljudskih odborov, so na- stale tudi bislvene spremembe z vklju- čevanjem neposrednih proizvajalcev- obrtnikov v razne družbene organe. Medtem, ko je bilo pred reorganizacijo zastopstvo obrtnišva v družbenih or- ganih skrajno minimalno, so v novih občinskih organih, zlasti v svetih za gospodarstvo zastopani tudi obrtni proizvajalci. S tem, mislimo, da smo tudi v političnem oziru dosegli izredne uspehe in bo zato v bodoče izostajal problem, ki je večkrat predstavljal ve- liko oviro za razvoj obrtnišva.

Po podatkih je očitno, da se je šte- vilo obrtnih obratov v zadnjem letu močno skrčilo. Tudi z združitvijo biv- šega šošlanskega okraja se je v ce- loti število obrtnih obratov zmanjšalo za 125, medtem ko je število delovne sile v absolutnem merilu naraslo za 196. Močan porast delovne sile je bil zabeležen v državnem in zadrugnem sektorju obrti in sicer za 317, nasprotno temu pa padec v zasebnem sektorju za 219. Če vse te podatke primerjamo z ostalimi okraji, vidimo, da se obrt drugod hitreje razvija in da je zabele- žen porast mlajših obrtnikov. Stanje v celjskem okraju pa nujno rodi slabše vključevanje obrtnega naraščaja. Zato tudi perspektiva obrti v celjskem okra-

ju ni najbolj ugodna, to tembolj, ker so za uspešen razvoj obrti v prvi vrsti potrebni dobri kadri in šele nato so- lidna materialna sredstva. Če zaradi takšnega stanja bodo morale občine v svojih družbenih načrtih rezervirati sredstva, ki jih bo možno vložiti v nove obrtne delavnice, seveda, če bodo na razpolago kadri. V tem pogledu je do- slej največ storila celjska občina, ki je v družbenem planu predvidela 70 mili- jonski kredit za obrt. Primer celjske občine naj bi zgledno vplival tudi na ostale občinske ljudske odbore!

Obrtna zbornica v Celju je lani pre- cej storila za dvig strokovnega kadra saj je organizirala 12 različnih tečajev ter nudila pomoč 395 tečajnikom — po večini kandidatom za obrtne mojs- tre. Kljub temu, da je ta številka zelo visoka, bo morala Zbornica tudi v bo- doče posvetiti vzgoji obrtnega kadra kar največ pozornosti.

Finančna služba pri Zbornici mora biti izboljšana, predvsem pa čimprej uresničiti sklep o ustanovitvi knjigo- vodskega centra. Kakor na eni strani primanjkuje tehničnega kadra, tako je posebno kritično stanje knjigovodij v obrti. Zato bo prav, da se kmalu usla- novijo knjigovodski centri tudi v vseh občinah.

Tehnična zaostalost obrtnišva na eni strani ter premajhna iniciativa za raz- no drobno proizvodnjo narekujejo, da bo treba pri Zbornici poleg finančnega re- ferata ustanoviti tudi tehnični refe- rat, ali zavodu za pospeševanje obrti podobno institucijo. Le-ta naj bi obrt- nim obralom dajala konkretno pomoč, nadalje analizirala proste kapacitete ter v kooperaciji spodbujala k novi proizvodnji.

Po poročilu nadzornega odbora, ki ga je podal lovariš Stojan Holobar, se je razvila precej živahna razprava, v kateri pa je problematika šušmarstva, v vseh inacihah, tvorila osrednjo točko. V glavnem so vsi obrtniki zahtevali, da naj se nasprotni šušmarjem uvedejo ostre kazni. Delegati so v tej zvezi še zahtevali, da naj se enkrat za vse- lej reši položaj in vloga delavnic ljud- ske tehnike, ki v mnogih primerih iz- vršujejo dela po zunanih naročilih. Zlasti močno pa se je šušmarstvo raz- paslo v fotografiji, saj ni naključje, da prihajajo na območje celjskega okraja razni »sumljivi« fotografji, ki odvzema- jo z nekvaletnim delom zaslužek do- mačim mojstrom. Razen tega pa so še ti prišleci prosili vseh dajatev.

V razpravi je bila znova poudarje- na želja po čim prejšnji ustanovitvi obrtne nabavnoprodajne zadruge, to predvsem iz razloga, ker je nabava kvalitetnega orodja in drugega materi- ala zelo otežkočena.

Zakaj tako pozna prodaja semen

V devedesetih številkah »Celjskega ted- nika« smo brali, da so letos pričeli prodajati semena v Irgovinah spet pre- pozno.

Potršnja semen se iz leta v leto sloopnjuje, česar pred vojno ni bilo. Včasih so prodale Irgovine največ vr- nih semen le vrličarjem, ki jih je bilo mnogo manj kot danes. Pridelovanje semen je po vojni količinsko in kako- vosno zelo nazadovalo. Odkup semen so dovolili samo pooblaščenim podjel- jem, katerih ni bilo mnogo. Ta podjela odkupujejo semena ko dozorijo, t. j. od julija do oktobra, nato pa jih čistijo in sortirajo. To delajo s 30 let starimi čistilnimi stroji. Njihova zmogljivost je majhna, delo pa površno, ker so stroji že izrabljeni. Mnogo semen čistijo še danes tudi ročno in ni čudno, če se čiščenje in sortiranje zavleče.

Očiščeno seme ne more prej v pro- dajo, dokler ni preizkušeno na Inštitu- lu za kmetijstvo. Tak poizkus traja 10 do 14 dni. Če ugotovijo slabo kalivost, preveč sneli ali tuji primesi, blago zavrnejo. Semena se lahko od dneva pregleda prodajajo samo določen čas, nato jih morajo ponovno pregledati. Razpošiljanje semen kmetijskim zadrug- am in ostalim Irgovinam se začne proti koncu zime, kakor hitro je ve- čina semenskega blaga pripravljena. Sele po odkupni sezoni in izmenjavi podatkov med podjelji s semeni lahko ugotovijo, katerih semen bo primanjko- valo.

Zaradi vseh teh vzrokov se ne sme- mo čuditi, če semena ne pridejo pra- vočasno v promet.

S. E.

Primanjkuje jim STROKOVNIH KADROV

Kmetijskim zadrugam konjiške obče- ne, ki so že imele letne občne zборе, se je v nedeljo pridružila še konjiška, ki se je razvila že v močno gospodar- sko organizacijo. Lani je bilo v zadrug- o včlanjenih 376 kmetov in le malo je takih, ki še stoji ob strani. Vse delo je vezano na pospeševalne odseke. Po- leg njih je v zadrugo vključen odbor žena zadrugnic in aktiv mladih zadrug- nikov. O delu teh pododborov so se zadrugniki pogovorili že na njihovih občnih zbora. Najbolj delaven je bil živinorejski odbor, ki je skrbel za na- bavo plemenske živine ter začel z me- lloracijami v Konjiški vasi in Prevratu. Pričeli bodo z gradnjo silosov ter gnoj- nih jam. Pri delu jim še vedno močno

primanjkuje strokovnega kadra. V okviru zadruge so še hranilno-kreditni, odkupni in gozdarski odsek. Precej je razvita trgovska in obrtna dejavnost. V preteklem letu je imel največ dela od- kupni odsek zaradi dobre sadne letine. Odkupil je 98 vagonov raznih vrst sad- ja. Zadruga je od svojih članov odku- pila 37.000 kg sena in 3.330 m³ lesa. Za- družne trgovine so skrbale za preskrbo članov z umetnimi gnojili, semenskim blagom, raznimi zaščitnimi sredstvi in reprodukcijskim materialom. Lani so odprli še trgovino s sadjem in zele- njavo. Kmetje se v vedno večjem šte- vilu obračajo na zadrugo zaradi upo- rabe strojev.

L. V.

Obe zadrugi se bosta združili

Pred dnevi je bil občni zbor Kmetij- ske zadruge v Ljubčini. Udeležba je bi- la zadovoljiva. Poročila so prikazala delo in poslovanje zadruge v preteklem letu. Trgovska dejavnost je bila vse le- to zelo živahna. Od pospeševalnih od- sekov so bili najboljši: živinorejski, sad- jarski, hmeljarski ter aktiv mladih za- družnikov. Živinorejski odsek ima v ro- dovniku precej krav. Lani so prignali v osemstopenjalno nad 1000 glav živine na zdravljenje in osemenjevanje. Od teh je bilo 800 krav brejih, ostale pa so pri- gnali na kontrolo. Tudi mlečna postaja je delala uspešno. Mnogo kmetovalcev je sklenilo za oddajo mleka pogodbo.

Sadarski odbor je izvedel čiščenje in zimsko škropljenje sadnega drevja. Obnovili so tudi dele sadovnjakov ter porazdelili med kmetovalce nad 800 raznih sadnih drevesc. Obiskovali so praktične tečaje za obrezovanje sad- nega drevja ter delali poizkuse z gnoj- njem. Hmeljarske površine so letos

precej povečali. Pri delu marljivo so- deluje tudi mladina. Očiščili so precej gozdnih površin. S pomočjo prosvetne- ga odseka so mladi zadrugniki preskr- beli načrte za gradnjo zadrugnega do- ma, zadruga pa jim bo dala denar. Po razpravi so sklenili, da se pridruži za- drugi Ljubčinska Kmetijska zadruga Škofja vas, pod novim imenom Kme- tijske zadruge Trnovlje. S tem se bo območje zadruge močno razširilo, kar bo pripomoglo, da bodo uspehi v Irgo- vini in kmetijstvu še večji.

FANTJE SE ZBIRAJO...

Kje ste pa bili v službi?

Pri Kovinotehni.

A tako — mi pa pri Zelezniarju.

Koncert pionirskega in mladinskega mešanega pevskega zbora I. gimnazije v Celju

Predvečer rojstnega dne maršala Tita sta si izbrala pionirski in mladinski pevski zbor celjske I. gimnazije, da pokažeta javnosti uspeh svojega dela. V prvem delu koncerta je nastopil pionirski pevski zbor, ki je bil ustanovljen konec lanskega šolskega leta in je po enomesečni vaji prvič nastopil na intimni šolski pionirski proslavi. Z rednim delom je začel zbor delati šele v letošnjem šolskem letu ter je pevovala Jože Kores z zborom, ki šteje 150 pionirjev in pionirk, dosegel v kratkem času visoko stopnjo preciznega in pravičnega, lahkega petja. Za ta uspeh gre njemu in mladim pevcem zaslužen priznanje.

Množični disciplinirani nastop mladih pevcev in pevk ter uvodna pesem K. Pahorja »Nov cvet« je bil izjavo burno odobravanje. Vendar smo pri tej pesmi pogrešali nekaj, kar je bistveno za vsako pesem — to je sproščenost in iskreno doživljanje vsebine pesmi. V nadaljevanju je zbor rasel v svojem izvajanju ob vihrarnem navdušenju občinstva, ker so vse naslednje pesmi (J. Kuhar: Ena ptička priletela — P. Kalkan: Rajanje — S. Premrl: Zvončki — M. Pirnik: Lastovki v slovo in Kosec) bile mojstrsko izvedene in izdelane s finim poglabljanjem ozadja teksta in jih je iskrena čustvenost oblikovala v življenjsko tople tonske podobe. Zbor je imel pri nekaterih skladbah hibo, da je tretji glas občutno dominiral, posebno takrat, ko se zbor povzpne čez neko srednje močno dinamiko. S tem je trpela plastičnost tematike. V zboru, ki razpolaga z izvrstnim glasovnim materialom, prednjačijo tehnično dekliski

glasovi, ki so muzikalno gibčnejši ter intonacijski bolj tenkoslušni. Glede izgovorjave je bil zbor na takšni višini, da so bile besede jasno, preprosto in lepo razločno izgovorjene ter prav tako naglašene in vezane kot v lepem govoru. Zato so morali tudi zadnji pesem »Kosec« po odobravanju občinstva ponoviti. Če upoštevamo kratko dobo, ki je bila odmerjena študiju in prilike na I. gimnaziji, ki nima pevske sobe niti primerne instrumenta za vaje, je zborovodja Jože Kores opravil častno svojo nalogo.

Drugi del koncerta, ki ga je izvajal mladinski mešani zbor I. gimnazije, je doživetje prvega reda. Celotna izvedba koncerta je bila prepričevalno osvajajoča. Ze uvodna pozdravna pesem skladatelja R. Simonitija »Tito« je najavila izredno razpoloženje zbora. Z drugo točko so pokazali umetniško pesem madrigal »Amor v čolnu« od G. Gastoldija iz XVI. stol. Sledili sta dve pesmi P. Liparja, in to »Sončce sije« in »Se-tev«. V prvi je ugodno iznenadila s svojim lepim sopran solom dijakinja Sonja Istenič. Po treh pesmih J. Segule »Rotarjevina dekletoma« — na Prešernovo besedilo, »Sredi naše vasi« in »Pomlad«, v katerih je od točke do točke glasbena vsebina pronicala v najskriteljske kotičke srca slehernega poslušalca, je zbor zaključil drugi del programa z impozantno sodobno pesmico Brede Šček »Delavske roke« ob resničnem navdušenju publike. Po odmoru je zbor zapel dve skladbi V. Mirnika, in to »Slovo« ter »Konjiča bom naširala« s tako mehko linijo v izrazu in toplim občutjem, oblikovanim s plemenitim

estetskim čutom, da smo občutili vso kvaliteto in umetniško zrelost zborovodje in zbora. Sledil je F. Venturini, skladatelj kratkih skladb, zmerne smeri s pesmico »Nocoj pa, oh, nocoj«, v kateri je izrazno in tehnično zelo lepo iznansirano zapel solo s svojim lepim lirčnim glasom tov. Jože Kores. Posebno so ugajale Orlove tri beneško-slovenske narodne pesmi, lepe v izgradnji ter zahtevne v izrazu, in to: Na hodi mi tuode ponoči, »O le, mamka vi, vi...« in »Lepa moja Marjanca«. Zbor jih je z lahkoto obvladal. V »Kolu« R. Simonitija je sopranistinja Sešek Nada, dijakinja 7. razreda, svoj solistični part podala po vsebinskem in glasovnem izrazu s tako umetniško interpretacijo, da je iznenadila tudi najbolj zahtevnega poslušalca. Vzorna je bila tudi v tej pesmi zvočno nasičena tonska gmota zbora. Zelo izrazitega oblikovalca lirčne in romantične čustvenosti, Z. Prelovca, smo v idrijski narodni »Zenka mi v goste gre« občutili v pravi obliki in toploti. Lepote srbskih narodnih motivov je zbor v II. Mokranjčevem rukovetu posebno podčrtal z dinamičnimi, melodičnimi in ritmičnimi kontrasti, ki so bile podane s pravilnim razumevanjem in poudarjanjem poglobitvenega značaja. Temu primerno je bil tudi podan lepi bariton solo dijaka Antona Hrastenška. V polni meri nam je iz zbora zadonel glas Istre v svoji posebni harmonični strukturi s tipičnimi istrskimi motivi s pesmijo najpomembnejšega istrskega folklorista Ivana Matetič-Rongova, »Ča je more«. Spremembo je spet nudil medjimurski skladatelj J. Stolcer-Slavenski s »Saljivko«, izvajano z ljubko norčavostjo in šegavostjo. Koncert je končal z množično pesmijo F. Lhotke ob spremljavi klavirja, »Polet mladosti«, ki je prevzela publiko z duhom naslova.

Občinstvo je napolnilo dvorano Narodnega doma v Celju do zadnjega kotička, kar je dokaz ljubezni in spoštovanja, ki ga uživa pevski zbor I. gimnazije v Celju. Naj ohranijo pevci pionirskega in mladinskega zbora in oba dirigenta prof. Egon Kunej in Jože Kores prijetno zavest, da so se zapisali v srca ljubiteljev vokalne glasbe v Celju. Taka kvaliteta zbora bosta pospešila razmah našega mladinskega petja, a naša mladina, ki si z neposrednim sodelovanjem oziroma s poslušanjem razširja svoj horizont, nam je porok za uspešen razvoj resnične ljudske kulture.

Jubilejne svečanosti ob 100-letnici Aškerčevega rojstva

Petek, 8. junija ob 20 v Narodnem domu:

SVEČANA AKADEMIJA

Beseda o pesniku — Tine Orel, predsednik sveta za kulturo OLO Celje
Recitacije Aškerčevih pesmi
Pevski koncert zbora »France Prešeren« — dirigent Kores Jože

Sobota, 9. junija ob 17 v Vodnikovih ulici:

ODKRITJE PESNIKOVEGA SPOMENIKA

Nagovor — književnik in časni meščan Celja Fran Roš
Odkritje in predaja spomenika občini v varstvo
Polaganje vencev
Zaključna pesem moškega komornega zbora — dirigent Egon Kunej

Nedelja, 10. junija ob 12.30 v Rimskih Toplicah:

OTVORITEV SPOMINSKE SOBE NA PESNIKOVI DOMU

Nagovor — Slavko Kolar, profesor iz Ljubljane
Otvoritev
Kulturnoumelniki spored PD »Anton Aškerc« iz Rimskih Toplic

Spominu na velikega ljudskega pesnika, neuklonljivega borca za narodne in socialne pravice slovenskega ljudstva se bomo oddolžili s čim večjo udeležbo pri svečanostih.

ODBOR ZA PROSLAVO STOLETNICE AŠKERČEVEGA ROJSTVA V CELJU

Celjsko turistično področje in njegov muzej

Olepševalno in turistično društvo v Celju je pred kratkim izdalo nov, lep prospekt pod geslom gornjega naslova. Pozdravljamo koristno pobudo našega društva, ki je doslej izdalo že vrsto prospektov in publikacij. Naravno, da prospekt skromnega obsega ne more nadomestiti muzejskega kataloga ali vodiča po muzeju. Opravlja pa vendar važno nalogo, da opozarja turista na vrednote, ki so vredne ogleda in študija. Človek, ki prihaja v Celju v stik z »inozemskimi turisti«, ve, kako hvaležen

mora biti našemu društvu za podobne realizirane pobude.

Menimo, da sme naše mesto biti ponosno na delo Olepševalnega in turističnega društva! Za našo propagando kulturnih spomenikov in turističnih krajev bo v veliko korist, če bodo tudi ostala slovenska mesta povzela lepo celjsko pobudo in kaj kmalu izdala slične prospekte svojih področij. Naj bo ob koncu zapisano: Celje ima danes lasten muzejski prospekt kot prvo mesto v Sloveniji. A. S.

Pionirski odredi tekmujejo med seboj

Ze ves teden se vrste razne prireditve pionirskih odredov, ki že dalj časa marljivo tekmujejo med seboj. Tako je pred dnevi priredila II. gimnazija v Narodnem domu akademijo, na kateri sta se predstavila oba pionirska pevska zbora pod vodstvom dirigentov prof. Vrežeta in Sinigaja. Med recitacijami in solopetjem je nastopil tudi mladinski orkester. Pionirski miting na I. gimnaziji je privabil na šolsko »grišče« starše in druge goste. Predsednik Kajuhovega odreda se je zahvalil delavskemu kolektivu Cinkarne za njegovo pokroviteljstvo in veliko pomoč pri prireditvah. Program mitinga je bil zelo pester in obsežen. Petju pionirskega zbora so sledile zborne recitacije, igranje solistov na harmoniko, predvajanje melodrame »Na senožeči« in petje pionirk. Orodna telovadba s preskoki čez mizo je prešla v igre med dvema ognjema, rokomet in druge športne igre. Taborniki so ob svojih šotorih zanetili tabor-

ni ogenj, člani šolske strelske družine pa so se pomerili med seboj v streljanju. Vzgojitelji, ki so mladini pomagali pripraviti to veselje, so lahko z uspehom pionirskega mitinga zelo zadovoljni.

V terek popoldne so imeli pionirji in pionirke povorko po celjskih ulicah. Pionirski odred »Toneta Tomšiča« I. osnovne šole v Celju je krenil nato proti Dobravi. Ustavili so se na bivšem bolniškem pokopališču, kjer so se poklonili padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja. Po kratkem nagovoru, recitacijah in petju partizanskih pesmi so okrasili grobove s cvetjem. Bivši borec Tone Dolenc, posestnik na Cesti na Dobrovo, jih je gostoljubno sprejel. Z darili Tovarne emajlirane posode, ki je prevzela pokroviteljstvo nad odredom, in z darili trgovskih podjetij so pripravili najmlajšim majhno zakusko.

-nik

Bilo je za vsakega nekaj Deset let ljudske tehnike

Ljudska tehnika celjskega okraja je v nedeljo zaključila uspešno in lepo urejeno razstavo tehnične napredka in povojnih novosti v industriji in foto razstavo. Razstavo tehnične napredka je obiskalo nad 4000, foto razstavo pa nad 2500 ljudi, medtem ko si je kinematografske predstave tehničnih filmov ogledalo okoli 3000 obiskovalcev razstave. Ze te številke govore o velikem zanimanju naših ljudi za tehnični napredek, dejavnost ljudske tehnike in za prizadevanje naše industrije.

Na razstavi je zaradi omejenega prostora sodelovalo samo 14 društev LT in 16 podjetij, vendar so uspeli na skromen način prikazati, kaj vse se lahko izdela doma in kakšen uspeh smo v povojnih letih dosegli na področju tehnike in našega gospodarstva.

Člani kolektiva »Elektro« so nazorno prikazali elektrifikacijo celjskega okraja v desetih povojnih letih. Samo število transformatorskih postaj se je v primerjavi z letom 1945 povečalo za 167 % utripajoče rdeče lučke pa so na pretežnem delu velikega zemljevida celjskega okraja osvetljevale v povojnih letih elektrificirane kraje.

Izmed razstavljenih predmetov je vzbujala zanimanje operacijska miza in druga oprema za bolnišnice, ki so jo izdelali člani Ljudske tehnike v Tovarni emajlirane posode. Nekatere je zani-

mal oddajnik in sprejemnik Kluba celjskih radio-amaterjev, radijski oddajnik društva Ljudske tehnike iz Smarja pri Jelšah in makete radijskih sprejemnikov, drugi so se zanimali za zanimiv izum člana LT Cinkarne, za proizvodnjo posameznih tovarn, šoštanjsko termoelektrarno in podobno. Nič manj zanimanja niso povzročili modeli motornih letal in jedrilic celjskega letalskega kluba, promenični znaki in fotografije prometnih nesreč. Skratka, še za tako izbirnega obiskovalca je bilo dovolj zanimivega in poučnega gradiva.

TEKMOVANJE NA SKIRCAH

V počasi let 10. obletnice Ljudske tehnike je Avto-moto društvo »Slander« izvedlo v nedeljo tekmovalno otrok na skircah po mestnih ulicah. Zanimivega tekmovalca v Celju se je udeležilo nad 20 otrok. Društvo namerava nabaviti v prihodnje tudi več malih avtomobilčkov za otroke, s čimer bodo tekmovalca še bolj zanimiva.

SE ENA RAZSTAVA

V nedeljo bodo v II. gimnaziji v Celju odprli razstavo ročnih del. Tudi ta razstava ob 10-letnici Ljudske tehnike bo po svoji vsebini zanimiva, saj bo prikazala delo mladih tehnikov in ročno spretnost v naših šolah.

30 let pevovodskega dela Justine Trobina

Kot vsa leta smo tudi letos poslušali v Šoštanju koncert mladinskega pevskega zbora pod vodstvom prof. Trobinove. Koncert je žel navdušenje in priznanje. Glasovi so bili ubrani, intonacija čista, pa tudi interpretacija in disciplina zbora sta bili odlični.

Prav sedaj praznuje 30-letnico plodovitega dela in 50-letnico življenja njegova pevovodkinja. Profesorica Trobinova je iz glasbeno nadarjene družine v Šoštanju, kjer so vsi otroci izvrstni glasbeniki. Ze zelo zgodaj je kazala izrazit glasbeni talent. Po končani meščanski šoli v Celju je absolvirala učiteljske v Mariboru. Nato je prišla na službeno mesto v Celje, kjer se je poleg pedagoškega z vso vnemo lotila tudi glasbenega dela in vodila mladinski pevski zbor. Odšla je na državni konservatorij v Ljubljano, ki ga je po pellenem študiju končala z odliko. Kasneje je vsa leta do vojne poučevala glasbo ter vodila mladinski pevski zbor na mariborskem učiteljskem. Pri vseh nastopih mladine v teh letih je bil njen zbor po ocenah najboljši. Okupacija je tudi njej preprečila delo. Po osvoboditvi je odšla v Šoštani, kjer je pričela z delom na gimnaziji, državni glas-

beni šoli in pri raznih zbora. Ves čas vodi mladinski pevski zbor in ženski zbor Svobode, zadnja leta pa tudi moški in mešani pevski zbor. Vsako leto nastopa z zbora na koncertih z velikimi uspehi. Le kdo bi našel vse koncerte doma in na gostovanjih?

Prof. Trobinova je ponesla našo pesem ne samo po Štajerski, ampak tudi po Koroški in Kranjski. Pred leti je bila povabljen zborom v Ljubljano na Zupančičovo proslavo. Povsod je dosegla neprecenljive uspehe. Njeni zbora so na okrajnih in okrožnih tekmovalnih mnogokrat zasedli prvo mesto. Povsod so želi navdušenje in priznanje. Vse to kaže na veliko umetniško, sistematično ter požrtvovalno delo pevovodkinje, ki je danes, kljub zahtevnemu delu, med svojimi pevci vedno sveža in dobre volje ter zgled neumornega, vztrajnega dela. Trobinova je tudi odlična koncertna pevka. Njen program obsega vse: domače in tuje skladatelje, narodne in ljudske pesmi, operne arije in umetne solistične kompozicije. Prija ji vsaka glasbena oblika, saj z lahko obvlada tudi težja glasbena dela. Njena solistična interpretacija zmora najspretnije finese pevskega oblikovanja. Na svojih nastopih je z globokim občutkom in doživljanjem nudila vsem prisotnim glasbeno lepoto.

Za njeno delo med Šoštanjani smo ji vsi zelo hvaležni in ji ob njenem dvojnem jubileju izrekamo iskrene čestitke, obenem pa tudi vse priznanje. Želimo ji, da bi ostala še dolgo med nami in, da bi s svojo umetnostjo še dolgo pomagala zjemati iz vrelca glasbenih lepot. P. M.

IZ BISTRICE OB SOTLI

Kino nam je okril gledališke predstave in naši igralci, ki so postavili na oder že marsikatero dobro delo, so to sezono, če izvajamo veselje popoldan, na nas sploh pozabili.

Tu je gostoval orkester KUD »Ivan Cankar« iz Celja pod taktirko ravnatelja Dušana Saneina. Dvorana je bila napolnjena in občinstvo, posebej še mladina, je godbenike navdušeno sprejela. Iz Bistrice ob Sotli je izšlo že več dobrih pevcev in godbenikov, ki so v teh krajih močno dvignili smisel za petje in godbo. Pri nas imamo tudi močen pevski zbor in je po vsem tem razumljivo, da je bil sprejem gostov prav priršen. Celjani so se podali od nas v Kozje, kjer pa udeležba ni bila zadovoljiva.

Zaključek šolskega leta pri glasbeni šoli Svobode v Celju

Čprav so nastopi gojencev društvene glasbene šole delavskega prosvetnega društva »Svoboda« v Celju minili bolj v zaključenem krogu, so vendarle pokazali, da je šola, ki nima svojih prostorov, v dvehletnem delu dosegla lepe uspehe, na katere je lahko ponosno ne samo društvo, marveč tudi predavatelji, gojenci ter njihovi starši.

V letošnjem letu je glasbeno šolo Svobode obiskovalo 71 učencev, ki so bili razdeljeni v klavirski, violinski in harmonikarski razred. Medtem, ko so klavirski razred poučevali prof. Ferline, Tillerjeva ter inž. Ankerst, je violinsko šolo vodil tov. Pojavnik, harmonikarje pa Oskar Leskovšek.

Bilanca minulega šolskega leta, ki je bila zaključena z javno produkcijo v dvorani pri Jugoslovanu, je pokazala, da bi šola lahko zajela v svoje vrste še več učencev — zanimanja in interesov je veliko — če bi imela tudi svoje prostore. Tako pa se večji del pouka vrši na učiteljskem ter na domovih učencev. Pomanjkanje šolskih prostorov je tudi velika ovira za večjo kvaliteto rast mladih glasbenikov.

MLADINSKA PREDSTAVA NA PILŠTANJU

Pri nas je šolska mladina trikrat z velikim uspehom nastopila z Milčinskega pravljico igrano »Mogočni prstane«. Režirala je tovaršiška Marica Kotnikova, ki zasluži za svoje delo naše priznanje. Prav tako pa je treba pohvaliti mladino, ki se je potrudila, da je svoje vloge podala kar najbolje.

zlasti pa je izključeno šolanje tistih otrok, ki doma nimajo na razpolago instrumentov.

Na produkciji sta med mladimi pianistkami dosegli največ uspeha Manja Štrukelj ter Lizika Ankerst. Pri harmonikarjih pa je prijetno presenetil petletni Andrejček Cimerman. Sicer pa sta Rudi Pavšer ter Peter Kopitar dokazala, da spadata že med prave mojstre. Prav lep uspeh sta dosegla tudi Nuška Tanko ter Krista Šorn v duetu harmonik.

SE ENO PROSVETNO DRUŠTVO

Pred kratkim smo poročali, da so ustanovili kulturno prosvetno društvo v Zavodnji. Danes pa lahko sporočimo spet veselo novico, da so Zavodnji sledile še Ravne pri Šoštanju, kjer so prav te dni ustanovili svoje prosvetno društvo. Zasluga za to gre predvsem požrtvovalnemu učitelju tov. Francu Hudomalju.

V razne sekcije pri društvu nameravajo vključiti čim več zdrave in koristne zabave in razvedrila. (-ič)

IZ ZABUKOVCE

Preteklo nedeljo je priredilo DPD »Zabukovca« pevski koncert, na katerem so sodelovali ženski, moški in mešani zbor. Na sporedu so bile borbene, delavske in narodne pesmi. Zbor je vodil pevovodja Avgust Cerar. Vsi so bili s koncertom zelo zadovoljni in si še žele takšnih prireditev. Zbor bo v kratkem gostoval v bližnji okolici Savinjske doline. V. D.

Zanimivosti

TESTO JE IZDALO TATU

V nekem mestecu na spodnjem saksomskem se je neki tat odločil za tatvino motornega kolesa, ki je stalo shranjeno v pekarni. Dejanja ni mogel drugače izvršiti, kot da je stopil v pekarno skozi okno. Pri tem je moral stopiti v pekač, poln surovega peciva. Nožni odtisi v testu so tatu hitro izdali. Policija je izmerila vse glavne karakteristike in ni dolgo trajalo, ko so predrznega tatu prijeli.

TUNIS IMA NAJMLAJŠEGA MINISTRA NA SVETU

Nedavno osnovana vlada novega Tunisa ima najmlajšega ministra na svetu. Gre namreč za komaj 28-letnega Bechir ben Yahmeda, ki je bil vzgojen za novinarja v Parizu. V novi vladi Habib Bourgibasa je postal minister za informacije.

POMEMBNA SILA NA SVETU

Organizacija združenih narodov, ki ima svoj sedež v 39-nadstropni palači v New Yorku, je stara 11 let. Vanjo je včlanjenih 76 držav z vseh kontinentov. Kaže, da bo njih število še naraslo. V svojih uradih v New Yorku, Genfu in drugod, zaposluje ta svetovna zveza narodov več kot 15.000 uslužbencev. Stroški za vzdrževanje OZN znašajo letno 40 milijonov dolarjev.

SVOJEVRSTEN PRIMER

V neki londonski ulici so se mlada dekleta igrala z žogo. Nenadoma pa je izza najbližjih hišnih vrat pritekel predrzen pes — foxterier in z zobmi pobral mrežasto žogo. Potlej se je v dolgih skokih pognal po ulici nizdol. Dekleta in drugi mimoidoči bežečega psa na noben način niso mogli ustaviti. Gonili so ga približno dva kilometra daleč. Naposled se je foxterier ves upehan zatekel na policijsko postajo in spustil žogo k nogam službojučega policija. Namreč, igra z žogo je na ulici, kjer bivajo omenjena dekleta in predrzen foxterier, strogo prepovedana.

BREZ BESED...

»Je prosto, prosim?«
»Seveda! Kar sedite.«
»Hvala.«

TRAGEDIJA DVEH UMETNIKOV

Popularni pevec dunajske državne opere, Richard Sallaba, se je pred nedavnim ponesrečil z avtomobilom in kmalu nato umrl v bolnišnici. Njegova soproga Margareta, ki je za srečni zakon nekoč žrtvovala veliko obetajočo umetniško kariero, ni mogla prenesti težkega udara. Prostovoljno se je ločila od življenja. V poslovnem pismu je pojasnila, da bi njeno nadaljnje življenje bilo brezsmiselno. Margareta Sallaba se je zaprla v stanovanje in odprla plinsko pipo.

V LONDONSKEM ZOO IMAJO 150 LET STARO ŽELVO

Obiskovalci londonskega zooškega vrta imajo priliko videti 150 let staro želvo, ki jo v vrtu zelo skrbno negujejo. Žival je sorazmerno velika in starosti primerno težka. Njen oklep skrbno negujejo z oljno polituro.

PULOVERJI ZA ŠOLARJE ADDIS ABEBE

Cesar Etiopije, Haile Selassie I., je sklenil vsako leto v krogu svoje družine svečano obdariti vse šolarje Addis Abebe ter jih na ta način še bolj spodbuditi k boljšemu učenju. Ko so na dvoru razmišljali o tem, kakšno naj bi bilo cesarjevo darilo otrokom, so se naposled odločili za volnene puloverje. Le-ti bodo otrokom prestolnice, ki leži 2600 m visoko nad morjem, zelo dobro služili. Tudi letos se je na velikem športnem stadionu v Addis Abebi zbralo k obdaritvi nad 8000 šolarjev. Učitelji so povedali, da cesarjeva obdaritev odlično vpliva na disciplino in vneto za učenje pri otrocih.

HOLLYWOOD JE ZMAGAL

Tokio — glavno mesto Japonske, je doživelo nenavadno presenečenje. Neka filmska družba iz Hollywooda je tu priredila svečano filmsko premiero, na katero so povabili tudi japonskega cesarja Hirohito. In res, cesar Hirohito se je tokrat prvič udeležil javne filmske predstave. Vendar se doslej še nobeden japonski monarh ni na tak način javno pokazal. Tako je tudi tokrat zmagal Hollywood.

RUBENSOVA SLIKA ZA 250 KRON

Švedski ljubitelj umetnin, Emil Holmstron, poseduje najbolj dragoceno umetnino — sliko znamenitega slikarja Rubensa. Sliko je približno pred 36 leti kupil za vsega 250 kron. Šele čez leta je na sliki odkril mnoge kvalitete ter se končno le odločil slednjo pokazati dvema ekspertoma za umetnine. Ko sta si le-ta dodobra ogledala omenjeno sliko, sta razodela, da je to Rubensova slika »polaganje Kristusa«. Sliko, ki jo sedaj poseduje Holmstron, so podrobno opisali v začetku l. 1650 v korespondenci med Johannom Zeephoffom in grofom Magnusom de la Gardie. Rubens je sam izdelal več kot 600 raznih dragocenih umetnin.

Železninar Celje

Obveščamo vsa društva in ustanove, da smo po sklepu upravnega odbora ustavili vse dajatve v obliki daril in podpor ter na tovrstne vloge in prošnje tudi ne bomo več pisмено odgovarjali.

ZELEZNINAR CELJE

UČINKOVITA REKLAMA

Potoži mi direktor ves v skrbah:
»Ne morem spati več. Imam tekstila v skladiščih, da nam sega že do streh. Zaloga polna nas bo zadušila! Za našo robo interesa ni in vendar mi težko je to umeti, ker vem, da zimske in poletne dni ljudje hoditi hočejo odeti. Prijatelj moj, pomagaj in svetuj nam najučinkovitejšo reklamo! Iz krize nam podjette ti rešuj! Nagrado radi ti za to priznamo!«

»Direktor dragi, čuj ta moj nasvet: Z oglasom enim se znebiš zaloge in še tovarnam drugim daješ vzgled, kako izvelečje se iz nadloge! Oglas objavi: — Prej ko nam strojni tekstil brez kupcev, sem mu ceno znižal za petdeset procentov. Se mi zdi, da s tem se boš potrošniku približal.«

Direktor me je krog vratu objel:
»Kako da sam se nisem spomnil tega? Ne bo tekstil v skladišču nam prhnel! Ze vidim pot. Končana bo zadrega!«

DOMAČI PENZION

Penzion se dviga — na Jadranu! Tja pojdi, ljubi penzionist, da tam penzion po novem planu še tebi letos bo v korist!

»Se zdi se morje mi preslano,« odkima z glavo penzionist, »zato bilo bi še prerano, če bi že letos bil turist.«

Doma bom svoj penzion užival, če pa pri tem mi dolgčas bo, v laborju bom noge si umival in sanjal morskost si vodo.

Po gozdu bral bom borovnice, z ženico v parku bom sedel in k sebi klical drobne ptice, in domačem soncu se bom grel.

Za ta me sklep ženica hvali: — Kaj le imel bi od morja, ki žrtve v njem ljudje postali že mnogi morskega so psa!

Deviz mi žena ne zahteva ne taks in pa tako naprej... Čeprav se z mano muči, reva, ne dviga se penzion pri njej.

PRAVA PAROLA

Soba globoka mu tšni je dom, njemu, ženi in štirim otrokom. Včasih od revne leži kot hrom v postelji revni pod vlažnim obokom.

Kadar bolan na delo ne gre, izgubi nekatere procente, pa se večkrat doma jezé, ko jim prehitro zmanjka polente.

Spet na delo odhaja krepak, zida hiše za drage milijone, stavi marmorne plošče na prag, zida prekrasne, udobne balkone.

Misli si: »Srečni bodo ljudje v lepem razkošju tukaj živeli! Kdaj pa še mojim se dnevi zjasné, da življenja bodo veseli!«

Ni mi za marmor, ne za parket, ne za balkon! Le vlage strupene rad bi se rešil, da zdrav bi bil spet jaz in družina okoli mene!

Pravo parolo imamo zdaj: — Stanovanja za naše razmere! Sonce veselo posije naj še na premnoge, marsikateri!

Da nam življenje vredno bo naših naporov in našega dela! Da bodočnost še bolj svetlo roka zgradi nam silna in smela!

Fran Roš:

Dečki

(Pred petnajstim leti)
(Nadaljevanje)

Pred dečkoma se je dvigalo rumeno trinadstropno poslopje mogočne kasarne, obdano z zidom. V njem sta prebivala zdaj oba njuna očeta.

Jure in Tonček sta gledala v okna, ki so bila večidel odprta. Ob nekaterih sta opazila nejasne obraze jetnikov, stoječih še na pol v mraku sobe.

Približevala sta se kostanju z obsežnim deblom, ko je izza drevesa nenadoma stopil Dušan, ki je bil v šoli leto pred njima. Njegov oče je bil njun učitelj.

»Tudi vama so očeta zaprli!« je vprašal Dušan, sicer vedno veseli fant, zdaj pa resno zamišljen.

»Seveda,« sta rekla, kakor da se ponasata s tem.

»Poglejta na okno v tretjem nadstropju, desno od žleba! Tam je moj oče. Spet se bo prikazal. Ko vaju zagleda, bo obvestil še vajina očeta, da sta tu. O, kaj vse počenjajo! Koliko so jih! Mojemu očetu so vzeli tudi pisalni stroj.«

»Pri nas pa sukna za dve obleki! Zamidov oče je bil z njimi.«

»Takšen izdajalec! Poglejta zdaj! Ali vidita?«

Iz temine kasarniškega okna se je pokazala redkolasa glava Dušanovega očeta. Z roko je zamahnil in toliko se

je nagnil venkaj, da so mogli opaziti njegov nasmeš. Jure in Tonček sta se mu priklonila in je še enkrat pomahal. Bil je vsa tri leta njun učitelj in vsi v razredu so ga radi imeli.

Se druga glava se je prikazala pri tem oknu.

»Moj oče!« je vzkliknil Jure in razprostrl roke. Razločno je videl tam njegov ozki, brkati obraz, ki mu je nekajkrat priklinal v pozdrav.

»Ali bom še jaz zagledal očeta?« je ugalil Tonček. »Če ga ne bom, potem je gotovo v neki drugi sobi in ga ni bilo mogoče priklicati.«

Z dvorišča za zidom je zahreščal surov, preteč glas. Bil je to stražarjev glas, kajti z oken zgoraj so se umaknili vsi jetniki.

Dečki so stopili dalje po poti in se še ozirali v kasarno, v njena okna, ki so strelala v svet kakor srepe, hudobne oči.

»Kaj bomo storili zdaj? Kaj bo z našimi očeti?« je resno vprašal Tonček.

»Vsi se bodo vrnili,« je prepričano odvrnil Dušan in skrivnostno pristavil: »Se včera mi je oče dejal, da Hitler nikoli ne bo zmagal. Ves svet se mu bo uprl, ker je zločinec, ker je fašist. Tudi mi se mu ne bomo podvrgli, nikoli ne!«

»Saj še ni vojne konce, tako je mislil tudi moj oče,« je pritrdil Tonček.

»Nič ne bo Hitlerju koristilo, četudi mu pomaga Zamida in še njegov Hanzi,« je dodal Jure.

»Ampak po mleko še moram,« se je domislil Tonček in krenili so proti mestu. V prvi mestni ulici so srečali Andrejčka, železničarjevega sina.

»Andrejček!« so ga priklicali. »Kaj pa je s tvojim očetom?«

»Eh, niso ga še zaprli,« je pravil čokati, zgovorni fant, ki je bil najboljši telovadec v razredu. »Pa ga še bodo zaprli, gotovo ga bodo, boste videli! Če so jih toliko, zakaj ravno njega ne bi zaprli? Ali ni tudi Slovenec? In fašistov ne mara! O Hitlerju pravi, da je norec in morilec. Tudi to pravi, da za Hitlerja ne bo vozil vlakov. In še nekaj vem: Nekdo iz naše ulice ima na vrtu zakopano puško in municijo.«

»O tem moramo vsi molčati, ker orožje najbolj iščejo,« je svaril previdni Dušan.

»Seveda morate! To sem samo vam povedal,« je pritrdil Andrejček.

S trdnimi koraki in vedrejšimi lici so dečki stopali dalje. Manj mračno se jim je zdaj zdelo mesto kljub tujim zastavam in napisom. In ko jih je iz nekega trgovinskega okna pogledala podoba osornega moža s progo las preko čela in s pristrženimi brki, so se jim obrazi razpotegnili v zaničljiv posmeš.

»Zajčkom danes še nisem dal jesti,« se je spet domislil Jure. »In mami moram povedati, da sem videl očeta.«

Poslovili so se molče in jasni ogenj v očeh jim je pri tem povedal več od besed.

OBVESTILO

Obveščamo vse interesente za nakup defektnih izdelkov, da smo s 1. junijem 1956 vso zalogo tovrstnih izdelkov odstopili KMETIJSKI ZADRUŽI PETROVČE.

To podjetje bomo v bodoče zalagali z blagom ostalih kvalitete.

Potrošniki, obrnite se v bodoče direktno na KMETIJSKO ZADRUGO PETROVČE.

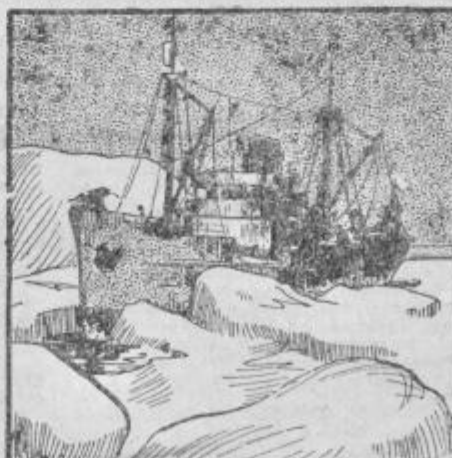
KERAMIČNA INDUSTRIJA
LIBOJE — PETROVČE

29
Medved je bliskovito planil naprej, da bi zagrabil predrznega človeka. Takrat se je zabliškalo in medved je smrtno zadet omahnil. Nepa je komaj še pravočasno odskočil, da medved ni padel nanj; nato je nekaj korakov oddaljen opazoval nasprotnikov smrtni boj. Blisk v koč si sicer ni videl ničesar, uganil pa je, da se je zunaj zgodilo nekaj novega. Previdno je prišel na plan, lovec ga je sicer zagledal, toda njegova stariška puška ni bila nabita, le žena, tista žena, ki ji je rešil otroka, je zagnala sulico vanj.

30
Zadela ga je v bok. Začutil je ostro bolečino od konice jekla; tuleč je pobegnil in vlekli nekaj časa sulico za seboj. Kmalu se je je z močnim sunkom rešil in pobegnil v noč. Na grebenu strmine se je Blisk za nekaj minut ustavil, krvaveč in brez moči. Ko je s težavo lovil sapo, mu je bilo grlo polno čudne tožbe. Bolj kot rana je Bliska bolelo to, da ga je ranil človek. Ta bolečina je povzročila, da se je njegova pasja kaplja krvi zopet izgubila in da je v njem prevladal volk.

31
Minilo je dokaj dni in rana se mu je že davno zacelila. Zopet je drvel po svojih nepreglednih loviščih, ubijal in živel kakor volk. Nekega dne je prispel do brezkončnih ledenih polj zaledenega morja. Tu je Blisk zagledal nekaj čudnega. Ustavil se je in čeljust se mu je povesila od nenadnega presenečenja: pred njim je bila ladja, vkleknjena v ledene plošče. Še nikdar ni videl kaj podobnega, v širokem krogu je obšel to prikazen, da bi si jo ogledal.

32
Nenadoma se je ustavil, zaduhal je čudno znan vonj. Ni bil vonj lisice, niti volka, niti eskimskega psa. Za nekaj trenutkov je otrpnil zaradi te skrivnostnosti, nato pa se je pognal za sledjo. Miljo od ladje se je dvigal pred njim sveč grob, strašen in pošasten, nad njim pa svinčena tabla z napisom: John Brain, umrl 4. januarja 1915. Toda grob in plošča Bliska nista zanimala, ustavil se je le zato, ker so bili tu okrog sledovi onega bitja številnejši in njih vonj ostrejši.

